

Espoolaisten kaupunki- kaupunkilaisten Espoo

Asukkaiden mielipide asuinympäristöstä

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO.....	5
AINEISTO.....	6
VASTAAJAT.....	7
ESPOOLAISTEN ASUMISTOIVEET VUONNA 2000.....	9
MENETELMÄT.....	10
ANALYYSI.....	10
ASUINYMPÄRISTÖ.....	11
MUUTTAMINEN.....	15
UUSI RAKENTAMINEN.....	16
YHTEENVETO.....	18
LÄHTEET.....	20
LIITTEET.....	21
LIITE 1. HARAVA-KYSELYN RAKENNE	
LIITE 2. MINNE HALUTTAISIIN MUUTTA IKÄLUOKKIEN, KOULUTUSTASON JA PERHESTATUKSEN PERUSTEELLA	
LIITE 3. TOIVOTUN UUDEN RAKENTAMISEN SIJAINTI IKÄLUOKKIEN JA PERHESTATUKSEN PERUSTEELLA	
LIITE 4. ONNISTUNEIKSI JA EPÄONNISTUNEIKSI KOETTujen ASUINALUEIDEN SIJAINTI VASTAAJAN SUURALUEEN MUKAAN	

TEKIJÄ: ANNIINA LEHTONEN
OPISKELIJA
GEOTIETEIDEN JA MAANTIETEEN LAITOS
HELSINGIN YLIOPISTO

JOHDANTO

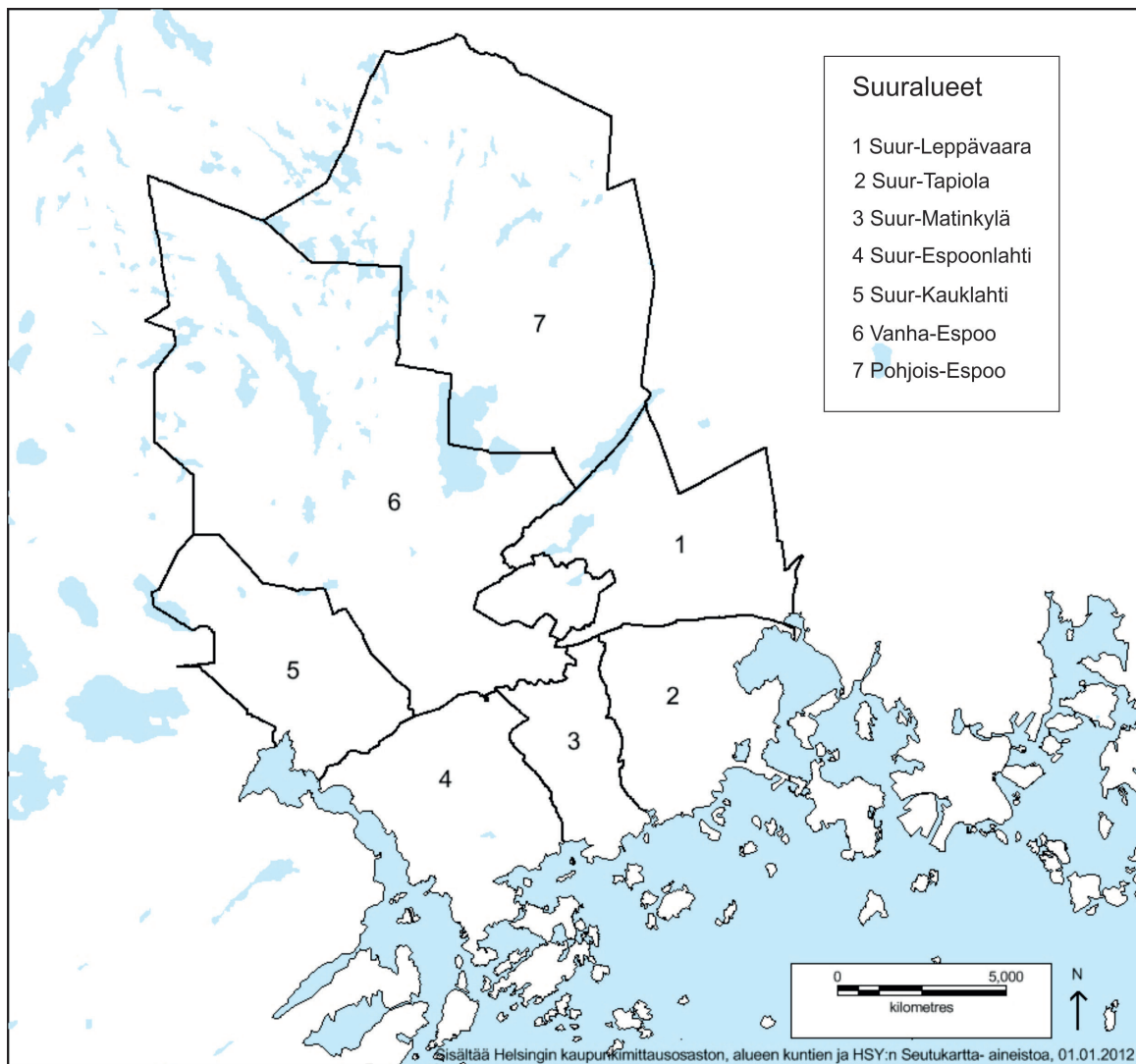
Tämä raportti on jatkoa aiemmin vuonna 2014 julkaistulle raportille Harava-kyselyn alustavista tuloksista (Lehtonen 2014). Tässä raportissa tullaan käsittelemään aineistoa tarkemmin koko Espoota koskevaan tilastotietoon peilaten sekä tarkastelemaan Helsingin yliopiston Geotieteiden ja maantieteen laitoksella aiheesta laaditun Pro gradu-tutkielman tuloksia.

Kyselytutkimuksen taustalla on Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen halu kehittää vuorovaikutusta asukkaiden ja suunnittelijoiden välillä sekä löytää uusia toimivia vaikuttamisen väyliä. Espoon kaupunkisuunnittelukeskus osallistuu valtiovarainministeriön koordinoimaan Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelmaan (SADe-ohjelma), jonka osana on teetetty Dimenteq Oy:n tuottaman Harava-palvelun karttapohjainen verkkokysely espoolaisesta asuinympäristöstä. Kysely oli hyvin kattava, se palvelee kokonaisuudessaan Espoon maankäytön suunnittelua ja toimii lähtötietona yleis- ja asemakaavoituksessa. Vuoden 2013 Harava-kyselyn pohjalta tehdyssä Pro gradu-tutkielmassa on pyritty selvittämään, minkälaisista asuinympäristöistä espoolaiset arvostavat kyselyn perusteella, sekä minne ja minkälaista uutta rakentamista espoolaiset toivovat. Tutkielmassa on pyritty myös selvittämään, onko aineistosta havaittavissa selkeitä asukasprofiileja, jotka arvostavat erityylishä asuinympäristöjä ja toivovat erityylishä rakentamista. Tuloksia verrataan myös muun muassa vuonna 2000 teetettyyn kyselytutkimukseen espoolaisten asumistoiveista (Helminen-Halkola et al. 2001). Teema on hyvin ajankohtainen kasvavan kaupungin näkökulmasta, johon kohdistuu kasvun paineita niin kaupungin sisäisestä, seudullisesta, kuin valtakunnallisesta näkökulmasta (Valtioneuvosto 2007). Tutkielman aihepiiriin liittyy vahvasti myös keskustelu asumispreferensseistä sekä asukkaiden kokemuksellisen tiedon hyödyntämisestä kaupunkisuunnittelua tukevana työkaluna. Tutkielma tulee olemaan luettavissa kokonaisuudessaan vuoden 2014 syksyllä Kumpulan kampuskirjastossa sekä verkkojulkaisuna Helsingin yliopiston E-Thesis-palvelussa.

AINEISTO

Tutkimuksen aineistona on Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen vuoden 2013 elo-syyskuussa teettämä Harava-kysely. Harava on osa valtiovarainministeriön koordinoimaa Sähköisen asiointin ja demokratian vauhdittamisohjelmaa (SADe-ohjelma). Kyselyssä on hyödynnetty strukturoidun ja puolistrukturoidun verkkokyselylomakkeen lisäksi karttapohjaisia kysymyksiä, joissa vastaaja voi merkitä kartalle eri teemoihin liittyviä kohteita ja alueita. Strukturoidussa kyselyn osiossa selvitetään vastaajan perustietojen, kuten iän, sukupuolen, koulutustason, perhestatuksen ja asumuodon lisäksi hänen kokemuksiaan omasta asuin- ympäristöstään, käyttämiään palveluita ja kulkuvälineitä. Karttapohjaisissa kysymyksissä vastaaja saa merkitä kartalle muun muassa hänen mielestään onnistuneita ja epäonnistuneita espoolaisia asuinalueita, purettavia ja

säilytettäviä kohteita, ja alueita, joihin hän haluaisi muuttaa. Karttamerkintöjen yhteydessä vastaaja saa myös perustella merkintäänsä valmiilla vastausvaihtoehdoilla ja sanallisesti. Esimerkiksi kysymyksessä, minkälaista rakentamista Espoosta puuttuu ja mistä, vastaaja voi merkitä karttaan alueen tai kohteen ja tarkentaa, minkälaista rakentamista juuri kyseiseltä alueelta puuttuu. Tutkimuksessa tarkastellaan tutkimuskysymysten kannalta olennaisimpia teemoja. Kyselyn vastauksista on keskitytty analysoimaan erityisesti hyviksi ja huonoiksi koettujen asuinalueiden, alueiden, jonne haluttaisiin muuttaa, sekä toivotun uuden rakentamisen sijaintia ja laatutekijöitä. Kyselyn kysymykset löytyvät kokonaisuudessaan liitteestä 1. Kuvassa 1 on esitetty Espoon suuraluejako lukemisen tueksi.

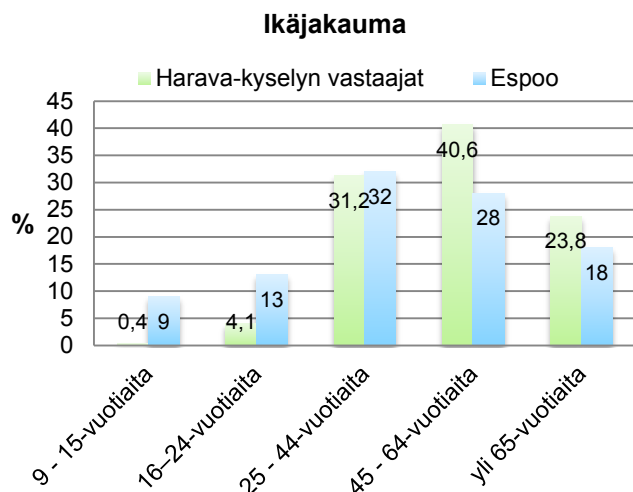

Kuva 1. Espoon suuraluejako

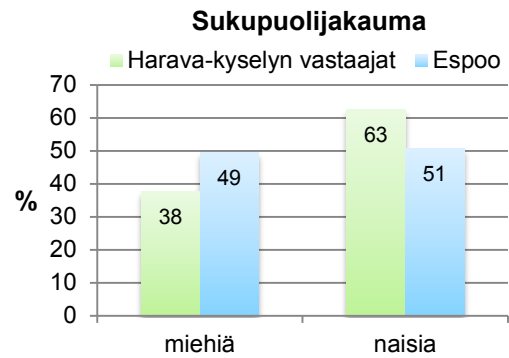
VASTAAJAT

Vastaajia kyselyssä oli yhteensä 1599, ja vastaajajoukko vaikuttaa edustavan suhteellisen hyvin perusjoukkoa, eli koko Espoon väestöä. Olen arvioinut aineiston edustavuutta vertaamalla vastaajien taustatietoihin liittyviä jakaumia koko Espoota koskevan tilastotietoon. Suurimpaan osaan taustatekijöiden jakaumaa kuvaaviin diagrammeihin on liitetty myös koko Espoota kuvaavat jakaumat, näiden perusteella voi nähdä selkeästi, miten hyvin vastaajien jakaumat myötäilevät koko Espoota koskevia jakaumia.

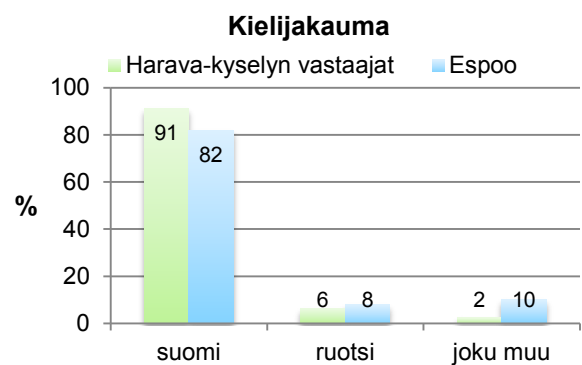
Aktiivisimpia vastaajia olivat kyselyssä 45-64-vuotiaat, jotka ovat myös aineistossa hieman yliedustettuna perusjoukkoon verrattuna (Kuva 2). Muut aktiivisesti vastanneet ikäryhmät olivat 25-44-vuotiaat ja yli 65-vuotiaat. Ikäluokista 9-24-vuotiaat ovat aineistossa hieman aliedustettuina, myös heidän vastausaktiivisuus on vähäisintä. Naisia vastanneista on 62,5 % ja 37,5 % miehiä, naiset ovat siis hieman yliedustettuina (Kuva 3). Äidinkielenään vastanneista 91 % puhui suomea ja 6 % ruotsia, muita kieliä, kuten englantia, puhui äidinkielenään noin 2 %, mikä myötäilee myös perusjoukon kielijakaumaa (Kuva 4). Yleisin perhestatus oli "naimisissa tai avoliitossa, ei alle 18-vuotiaita lapsia" (Kuva 5), mikä on hyvin oletettavaa ottaen huomioon vastanneiden ikäjakauman. Koulutustasoltaan suurin osa vastanneista oli ylemmän korkeakouluasteen suorittaneita (40,3 %), alemman korkeakouluasteen suorittaneita oli 27,9 % ja keskiasteen suorittaneita 23,7 %. Kaikki koulutustasot olivat aineistossa kuitenkin edustettuina, vaikka tutkijakoulutustasteen suorittaneita ja niitä, joilla ei ole perusasteen jälkeistä tutkintoa, oli vain murto-osa (kumpaakin alle 5 %). Perusjoukkoon verrattuna korkea-asteen tutkinnon suorittaneita on suhteessa enemmän, kun taas korkeintaan perusasteen suorittaneita selkeästi vähemmän (Kuva 6).

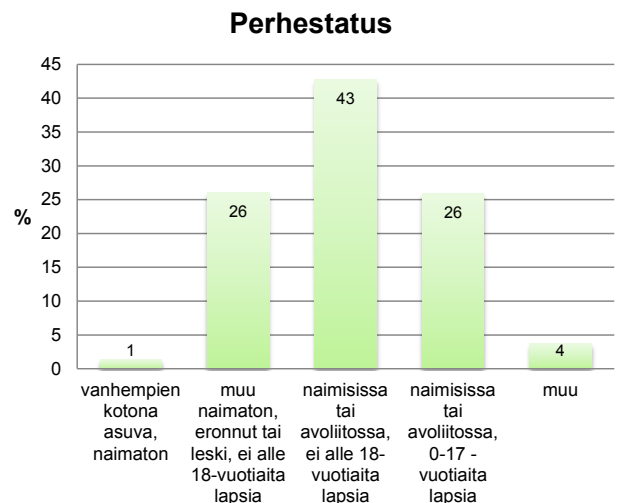
Kuva 2. Vastaajien ikäjakauma verrattuna koko Espoon ikäjakaumaan (Lähteet: Harava-kysely 2013; Munter 2014).

Kuva 3. Vastaajien sukupuolijakauma verrattuna Espoon sukupuolijakaumaan (Lähteet: Harava-kysely 2013; Taskutilasto 2013).

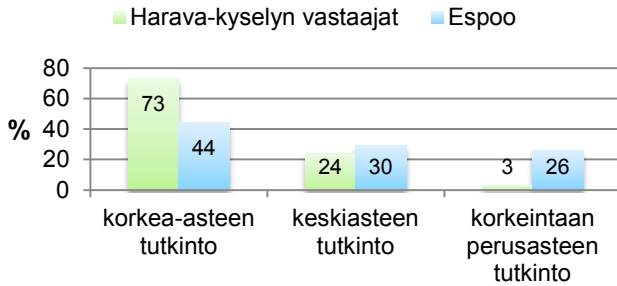

Kuva 4. Vastaajien kielijakauma verrattuna Espoon kielijakaumaan (Lähteet: Harava-kysely 2013; Taskutilasto 2013).

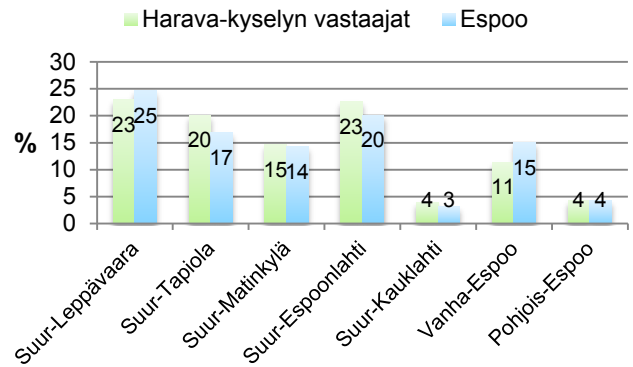
Kuva 5. Vastaajien perhestatusten jakauma (Lähteet: Harava-kysely 2013).

Koulutusaste

Kuva 6. Vastaajien koulutusaste verrattuna Espoolaisten koulutusasteeseen (Lähteet: Harava-kysely 2013; Taskutilasto 2013).

Harava-kyselyyn vastanneiden määrä suuralueittain, ja Espoon suuralueiden asukasmäärät

Kuva 7. Vastaajien prosentuaaliset määrät suuralueittain verrattuna suuralueiden todellisiin asukasmääriin (Lähteet: Harava-kysely 2013; Munter 2014).

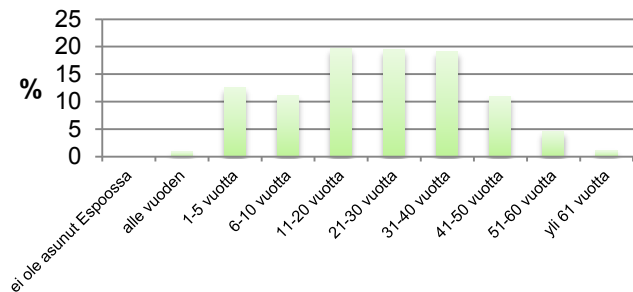
Eniten vastauksia on tullut Suur-Leppävaaran (23 %) ja Suur-Espoonlahden alueelta (23 %), myös Suur-Tapiolan alueelta vastanneita on paljon (20 %). Suur-Matinkylästä vastanneita on 15 %, Vanhasta-Espoosta 11 % ja sekä Pohjois-Espoosta että Suur-Kauklahdesta 4 %. Vastaajien määrä suuralueittain myötäilee lähes täysin Espoon suuralueiden todellista asukasmäärien jakaumaa (Kuva 7).

Vastaajista suurin osa on asunut Espoossa 11-40 vuotta (Kuva 8) Tämän perusteella voisi vastaajilla olettaa olevan hyvä Espoo-tuntemus ja vastausten olevan vahvasti kokemukseräisiä. Nykyisellä asuinalueella on asuttu pääasiassa ainakin 1-5 vuotta, mutta huomattava määrä vastanneista on asunut kauemminkin. Jopa 20 % vastanneista on asunut nykyisellä asuinalueellaan 11-20 vuotta ja n. 10 % yli 30 vuotta (Kuva 9), tämä tukee entuudestaan olettamusta siitä, että vastaajilla on vahva tietämys asuin-ympäristöstään.

Lähes 80 %:lla vastanneista on omistusasunto, mikä on hieman enemmän kuin perusjoukolla (56,1 %). Seuraavaksi yleisin omistussuhde on vuokra-asuminen, ja tämän jälkeen tuli asumisoikeusasuminen, osaomistusta mainittiin vain vähän (Kuva 10). Suuralueittaisia vaihteluita asunnon omistussuhteen jakaumassa ei juuri ollut, ainostaan Suur-Kauklahdessa asumisoikeusasuminen oli hieman vuokra-asumista yleisempää. Muutoin jakauma oli kaikilla suuralueilla hyvin samankaltainen kuin kuvassa 10 esitetty koko aineistoa kuvaava diagrammi.

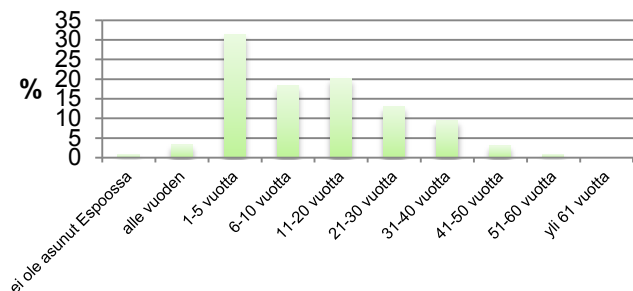
Vastaajien joukossa kerrostaloasuminen oli yleisin asu-mismuoto (45,7 %), omakotitalossa asui 29 % vastaajista, rivitalossa 15,2 % ja paritalossa 10 % (Kuva 11). Toisaalta, jos omakoti-, rivi-, ja paritaloasumisen katsotaan kuuluvan saman nimittäjään, eli pientaloasumisen alle, ovat pientaloissa asuvat aineistossa hieman yllätyttävänä, sillä Espoossa pientaloja on 42 % ja kerrostaloja 57 % (Kuva 12). Suuralueittaisessa tarkastelussa erottuu selkeitä eroja vallitsevissa asuntotyypeissä. Suur-Leppävaarassa, Suur-Espoonlahdessa ja Vanhassa-Espoossa sekä kerrostaloasuminen että omakotitaloasuminen ovat yhtäläisiä yleisiä, kun taas Suur-Tapiolassa ja Suur-Matinkylässä kerrostaloasuminen erottuu yleisimmäksi asuntotyyppi. Suur-Kauklahdessa omakotitalo- ja rivitaloasuminen on yleisintä, kun taas Pohjois-Espoossa omakotitalo on selkeästi yleisin asuntotyyppi.

Asuinvuodet Espoossa

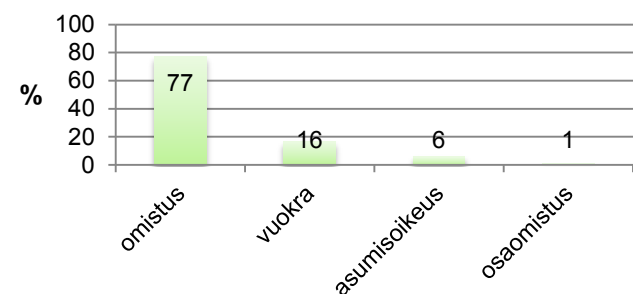
Kuva 8. Vastaajien asuinvuodet Espoossa

Asuinvuodet nykyisellä asuinalueella

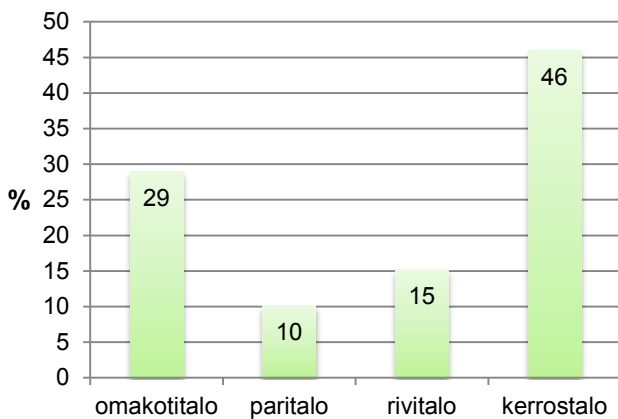
Kuva 9. Vastaajien asuinvuodet nykyisellä asuinalueella

Asunnon omistussuhde

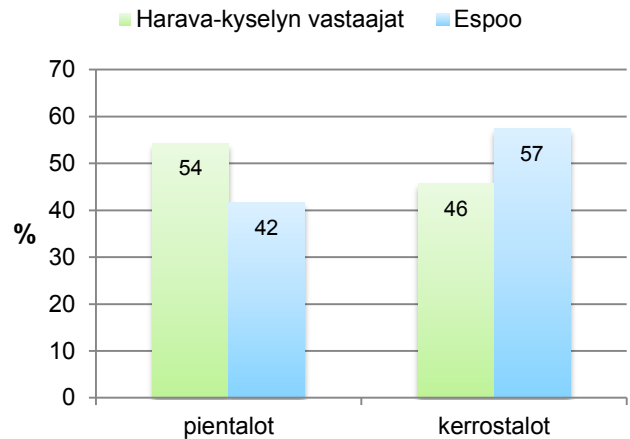
Kuva 10. Vastaajien asunnon omistussuhde

**Harava-kyselyyn vastanneiden
asuntotyyppi**

Kuva 11. Vastaajien asuntotyyppi

Asuntokanta

Kuva 12. Vastaajien asuntokanta verrattuna Espoon asuntokantaan (Lähteet: Harava-kysely 2013; Taskutilasto 2013).

ESPOOLAISTEN ASUMISTOIVEET VUONNA 2000

Vuonna 2000 teetetty kysely espoolaisten asumistoiveista (Helminen-Halkola et al. 2001) toteutettiin postitse lähetetyllä kyselylomakkeella, jonka vastaajat valittiin satunnaisotannalla. Kyselyitä lähetettiin yhteensä 1500:lle, ja vastauksia saatiin 918, eli vastausprosentti oli 61,2. Vuoden 2000 kyselytutkimuksen aineistoa analysoitiin tarkastelemalla vastauksia elinvaiheen, toiveasunnon sijainnin ja toiveasuntoympäristön mukaan (Helminen-Halkola et al. 2001). Tässä tutkielmassa keskitytään kuitenkin aineiston tarkasteluun kokonaisuudessaan, ilman vastaajien jakamista erityisiin luokkiin, joten aineistojen vertailu tulee tapahtumaan vuoden 2000 kyselyn osalta yhteenveto-osien kautta. Keskityn vertailussa lähinnä asumistoiveisiin liittyviin tuloksiin, sillä kyselyntekohetkistä asumismuotoa, kuten asunnon tyyppi tai omistussuhde, kuvaavat muuttajat ovat molemmissa kyselyissä hyvin samansuuntaiset.

Tutkimuksessa todettiin vastaajan senhetkisen asuinalue- ja talotyyppin vaikuttavan toivealuetyypin valintaan; kerrostalossa asuvista hieman keskimääräistä useamman toiveasunto sijaitsi keskustamaisella tai rivitalovaltaisella alueella, omakotivaltaiselle pientaloalueelle toivoi puolestaan eniten rivi- tai paritalossa sekä omakotitalossa asuvat. Myös elinvaiheella ja iällä todettiin olevan merkittävä yhteys toiveasuipaikan sijaintiin keskustamaisten tai omakotitalovaltaisten alueiden kohdalla.

Eläkeläiset ja opiskelijat halusivat eniten asua keskustamaisella alueella kun taas omakotitalovaltaisia alueita suosivat useimmin lapsiperheet ja lapsettomat pariskunnat. Vain harva (4 %) valitsi toiveasuinalueeksi kerrostalovaltaisen alueen keskustan ulkopuolella (lähiöalueen).

Pientaloasumista joko omakoti, pari- tai rivitalossa toivoi 82 % asumistoiveita esittäneistä, omakotitaloasuminen oli kuitenkin selkeästi toivotuin asumismuoto (51 %), kerrostaloasumista toivoi 16 %. Pääsääntöisesti vastaajat toivoivat suurempaa asuntoa. Esimerkiksi 68 % kolmiossa asuvista halusi suuremman asunnon. Yksioita ja kaksioita toivoi vain 10 %. Asumistoiveita esittäneistä 75 % toivoi omistusasuntoa, 15 % vuokra-asumista ja asumisoikeus- tai osaomistusasuntoa n. 5 %

Asuin ympäristön laadulla todettiin olevan suuri merkitys vastaajille. Vastaajat arvostivat erityisesti turvallisuutta, rauhallisuutta, terveellisuutta ja hyviä palveluita, myös luonnonläheisyys sekä alueen hyvä maine ja miellyttävä ulkonäkö koettiin olennaisiksi. Keskustan läheisyyttä ei niinkään arvostettu.

MENETELMÄT

Olenmaisessa osassa tutkielmaa on ollut karttapohjaisten vastausten visuaalinen tulkinta ja analyysi. Tutkielmassa on pyritty myös vertaamaan, onko vastaajien taustatekijöillä, kuten iällä, koulutustasolla tai esimerkiksi perhestatuksella, vaikutusta eri teemoihin liittyviin merkintöihin. Kyselyn strukturoitujen osioiden perusteella on laadittu taulukoita kuvaamaan vastaajien kokemuksia omasta asuinympäristöstä, sekä karttamerkintöihin liittyviä perusteluita. Analyysien perusteella pyrin selvittämään, nouseeko vastaajista selkeästi esiin asukasprofiileja, joiden asuinympäristön arvotuksessa tai toiveissa olisi selkeitä yhteneväisyyksiä. Karttapohjaisten vastausten analysointiin ja visualisointiin on käytetty sekä MapInfo- että ArcGIS-ohjelmistoja, joiden avulla eri teemojen ja taustatekijöiden perusteella on laadittu teemakarttoja. Diagrammien ja taulukoiden laatimiseen on käytetty sekä Excel että SPSS-ohjelmistoja.

Karttapohjaisten vastausten analyysissä on keskitytty tutkimuskysymysten kannalta olennaisiin teemoihin, joita ovat onnistuneiksi ja epäonnistuneiksi koetut asuinalueet, alueet, joihin halutaan muuttaa sekä alueisiin, minne halutaan uutta rakentamista. Näitä teemoja pyrin kuvailemaan visuaalisen analyysin lisäksi karttamerkintöihin liittyvien täsmentävien vastausvaihtoehtojen ja teemaan liittyvien taulukoiden avulla. Kyseiset teemat on valittu analysoitavaksi, sillä nämä kuvaavat parhaiten vastaajien arvostamia asuinympäristöjä ja toiveita tulevaisuuden rakentamisen keskittymisestä. Tarkastelutasona on pääasiassa Espoo kokonaisuudessaan, joistain teemoista on kuitenkin laadittu suuraluekohtaisia yhteenvetoja.

ANALYYSI

Karttapohjaisia vastauksia tarkasteltaessa eri taustatekijöiden, kuten vastaajien iän, sukupuolen, koulutustason, perhestatuksen tai asuntotyypin, tai niiden sisäisten luokkien perusteella saattoi huomata miten yhdenmukaisia karttamerkinnot olivat näistä eri muuttujista riippumatta. Vastausten sijoittumisessa kartalle oli havaittavissa myös toistuvia ja selkeitä keskittymiä. Oletus asukasprofiilien löytämisestä karttapohjaisten vastausten perusteella oli siis varhaisessa vaiheessa hylättävä. Liitteissä 2-4 on esitettyä esimerkkejä merkintöjen sijoittumisesta eri muuttujien perusteella muutaman havainnollistavan teemakartan avulla. Liitteessä 2 on nähtävillä merkinnät alueista, joihin haluttaisiin muuttaa eri ikäluokkien (Kuva 28), koulutustasojen (Kuva 29) ja perhestatusten (Kuva 30) perusteella. Liitteessä 3 on puolestaan esitettyä toivotun uuden rakentamisen sijainti ikäluokkien (Kuva 31) ja perhestatusten (Kuva 32) perusteella. Ainoat selkeät luokitteluperusteiden väliset erot voidaan sanoa löytyvän suuralueiden perusteella onnistuneiksi ja epäonnistuneiksi koettuja asuinalueita tarkasteltaessa (Liite 4).

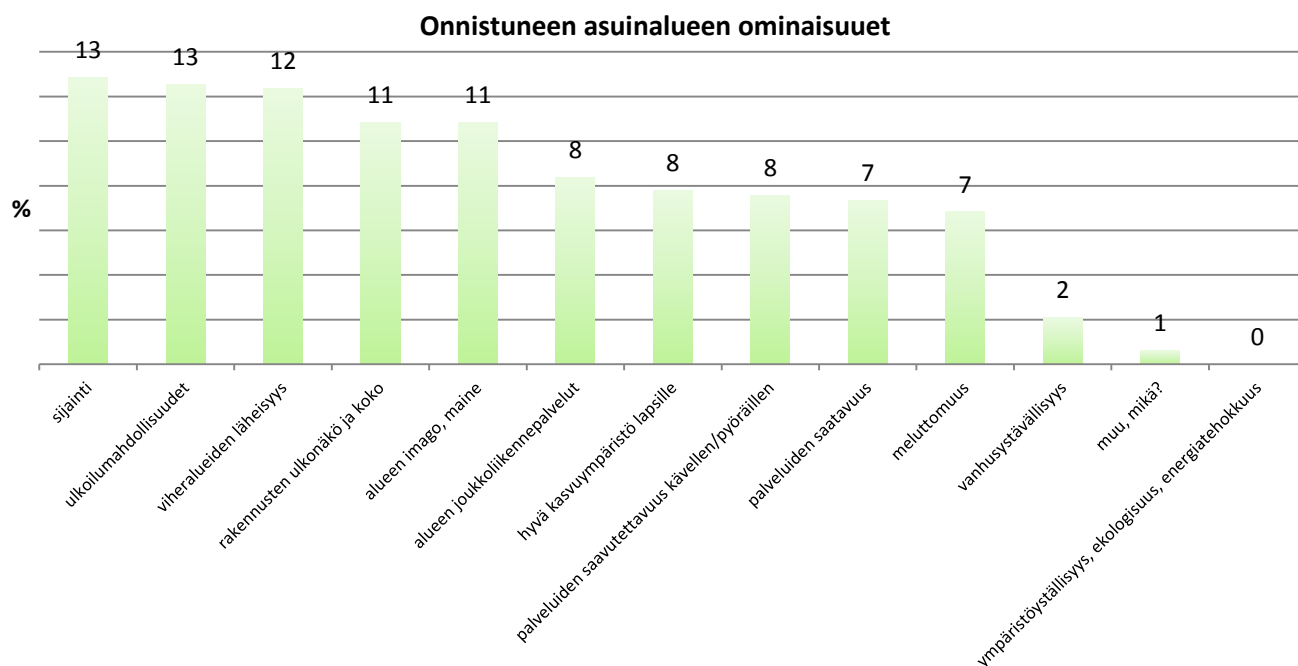
Vastaajat ovat merkinneet erityisesti onnistuneiksi koettuja asuinalueita (Kuva 33) lähinnä sille suuralueelle, jolla asuu, tai sen läheisyyteen. Myös epäonnistuneiksi koettuja asuinalueita (Kuva 34) on merkitty runsaasti oman suuralueen ympäristöön, mutta vastauksissa on huomattavissa myös yhteneviä keskittymiä koko Espoon alueella vastaajan suuralueesta riippumatta.

Tutkielmassa on täten keskitytty koko vastaajajoukkoa koskevaan analyysiin. Analyysi on jaettu teemoittain omiin kappaleisiinsa, joissa käsitellään omina kokonaisuuksinaan koettua asuinympäristöä, muuttamista, ja toivottua uutta rakentamista. Kiinnostavaksi nouseekin karttapohjaisten vastausten vahvimpien keskittymien visualisoiminen em. teemoittain, ja teemoihin liittyvien laatu-tekijöiden kuvaileminen kyselyn strukturoitujen osioiden vastausten avulla. Vastausten teemakohtaisia keskittymiä on pyritty visualisoimaan laatimalla Espoon päälle ArcGIS-ohjelmistossa 250m x 250m ruutukokoa olevan gridi (ts. ruudukko), johon jokaiselle ruudulle lasketaan sen alueelle osuvien vastausten määrä. Näin vastausten alueellisia keskittymiä on helpompi havainnollistaa visuaalisesti; mitä tummempi ja suurempi symboli, sitä enemmän vastauksia on sijoittunut 250m x 250m kokoiselle alueelle.

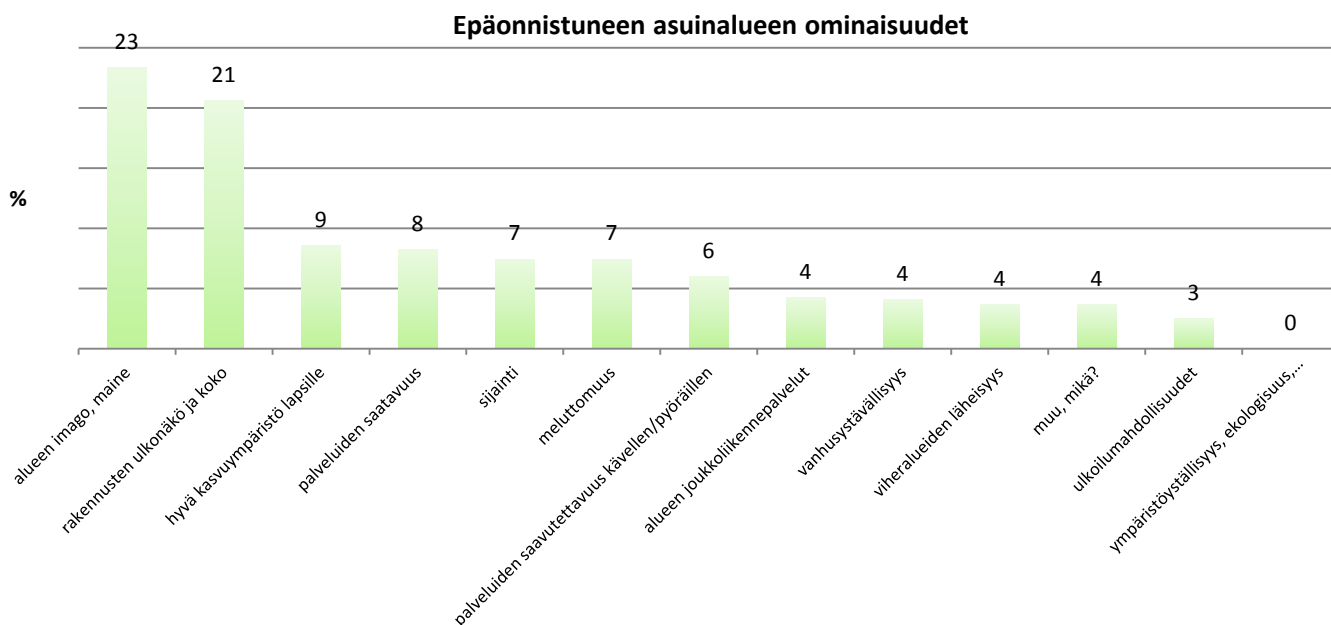
ASUINYMPÄRISTÖ

Asuinympäristön kokemiseen liittyvissä karttapohjaisissa kysymyksissä vastaajaa pyydettiin merkitsemään kartalle onnistuneiksi ja epäonnistuneiksi kokemiaan asuinalueita sekä kuvailemaan valintaa valmiiden vastausvaihtoehtojen perusteella, jotka liittyivät asuinalueen laatutekijöihin. Laatutekijöitä kuvaavat vaihtoehdot olivat samat sekä onnistuneiksi että epäonnistuneiksi koetuille asuinalueille, joten kun vastaaja on valinnut esimerkiksi ”sijainti”, oletetaan sen tässä tarkoittavan onnistuneiden asuinalueiden kohdalla ”hyvää sijaintia” ja epäonnistuneiden asuinalueiden kohdalla ”huonoa sijaintia”. Onnistuneiksi ja epäonnistuneiksi koettuja asuinalueita koskevista karttamerkinnöistä on jonkin verran päällekkäisyyksiä, erityisesti suurimmat kaupunkikeskukset, kuten Espoon keskus, Leppävaara ja Matinkylä ovat saaneet merkintöjä kummassakin kategoriassa.

Onnistuneiden asuinalueiden merkintöjä on runsaasti ympäri Espoota. Huomattavimmat vastausten keskittymät sijaitsevat kuitenkin Etelä-Leppävaarassa ja Tapiolassa, myös Otaniemessä ja Westendissä sekä Matinkylä-Olarissa ja läntisellä rannikolla voi havaita vastausten keskittymistä (Kuva 13). Onnistuneeksi asuinalueen tekee vastaajien mielestä erityisesti sen sijainti, ulkoilu-mahdollisuudet ja viheralueiden läheisyys (Kuva 15.). Myös rakennusten ulkonäkö ja koko sekä alueen imago ja maine koettiin tärkeiksi. Valittujen laatutekijöiden välillä ei kuitenkaan ole kovinkaan suuria eroja, ainoastaan vanhusystävällisyys sekä ekologisuus ja ympäristöystävällisyys koettiin vähiten merkitseviksi. Vapaissa kommentteissa painotettiin erityisesti asuinalueen tunnelmaa ja esteettisyyttä, rauhallisuutta ja turvallisuutta, sekä palvelujen saavutettavuutta ja hyviä liikenneyhteyksiä.

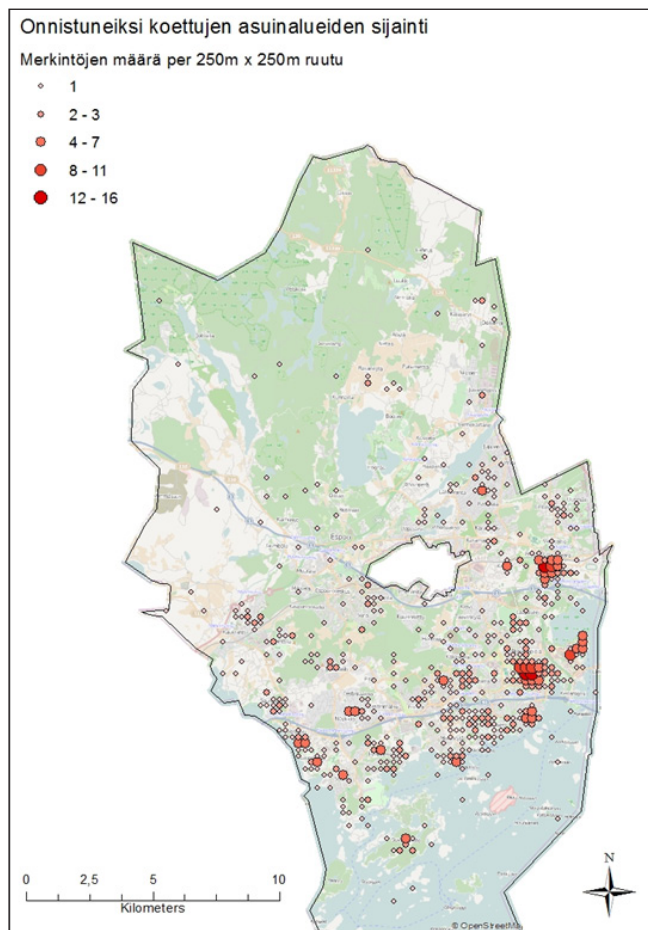
Kuva 13. Onnistuneeksi koettujen asuinalueiden ominaisuuksia

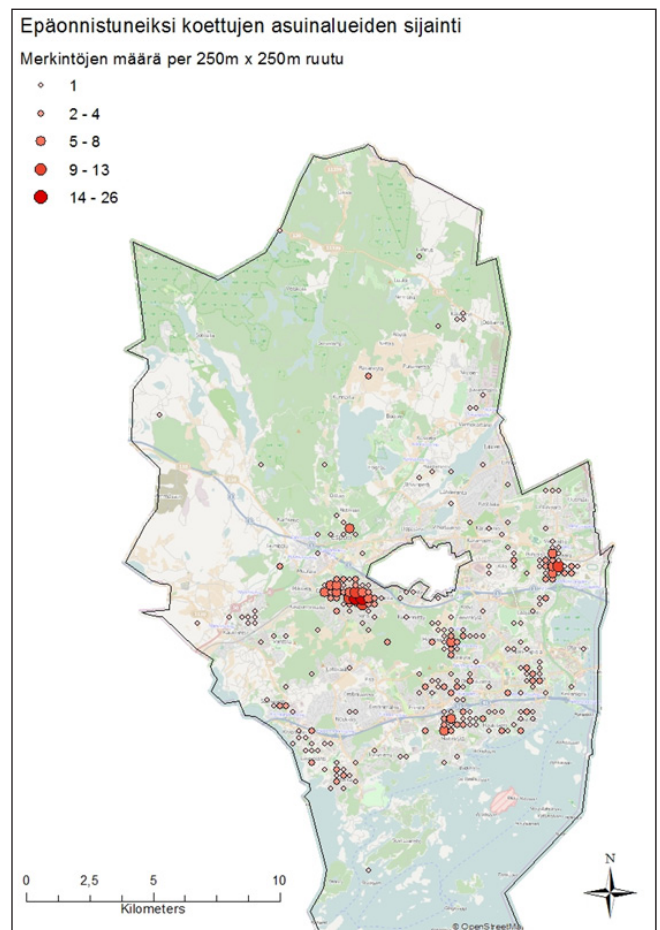
Kuva 14. Epäonnistuneeksi koettujen asuinalueiden ominaisuuksia

Epäonnistuneiksi koetut asuinalueet ovat selkeästi keskittyneempiä kuin onnistuneiksi koetut asuinalueet. Yksi selkeä epäonnistuneeksi koetun asuinalueen keskittymä sijaitsee Espoon keskuksen alueella, myös Leppävaarassa, Tapiolassa ja Matinkylä-Olarin alueella on huomattavia keskittymiä (Kuva 16). Epäonnistuneiksi koettujen asuinalueiden ominaisuuksissa nousee varsin selkeästi esiin alueen imagon ja maineen sekä rakennusten ulkonäön ja koon merkitys (Kuva 14). Muiden ominaisuuksien merkityksillä ei ollut yhtä suuria eroja. Ainoastaan ympäristöystävällisyys ja ekologisuus koettiin täysin merkityksettömäksi myös tässä kategoriassa. Vapaissa kommentteissa vastaajat painottivat erityisesti epäonnistuneiksi koettujen asuinalueiden rauhattomuutta ja epäsiisteyttä, myös liian tiheään rakentaminen koettiin häiritseväksi. Toisaalta vastausten joukossa oli myös kommentteja liian tehottomasta rakentamisesta erityisesti Etelä-Espoossa, joiden mukaan pientalorakentaminen vie alueella kohtuuttomasti tilaa.

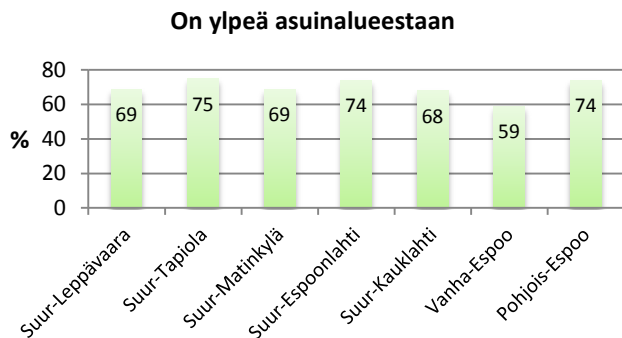
Epäonnistuneista alueista suurimmat keskittymät sijaitsevat Espoon keskuksen ja Suvelan alueella, jossa mainittiin erityisesti asuin ympäristön epäsiisteys, levottomuus ja turvattomuuden tunteet, sekä Leppävaarassa, jonka koetaan olevan liian tiiviiksi rakennettu ja ankea. Suurpellon rakentamista pellolle kyseenalaistettiin, koettiin että alue on toisaalta keskeisellä paikalla mutta etäällä kaikesta sitä rajaavien suurten teiden takia, myös palveluiden puuttuminen alueelta ja liian tiivis rakentaminen mainittiin. Matinkylässä ja Espoonlahti – Kivenlahti alueella erityisesti vanhojen ostoskeskusten ympäristöt koettiin negatiivisiksi ja vanhaa rakennuskantaa kritisoitiin. Myös Matinkylässä uudet kerrostaloalueet koettiin liian tiiviisti rakennetuiksi.

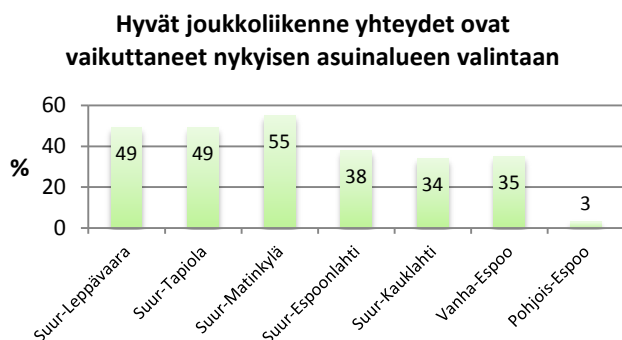
Kuva 15. Onnistuneiksi koettujen asuinalueiden keskittymät

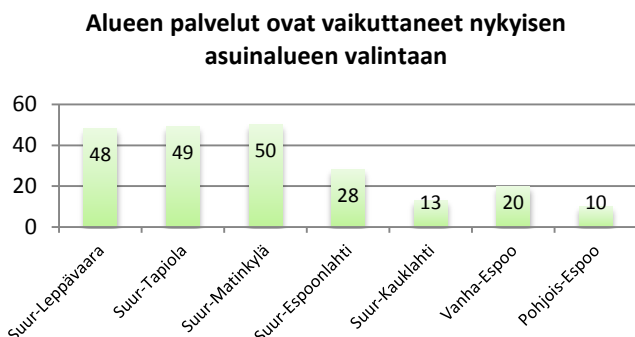
Kuva 16. Epäonnistuneiksi koettujen asuinalueiden keskittymät

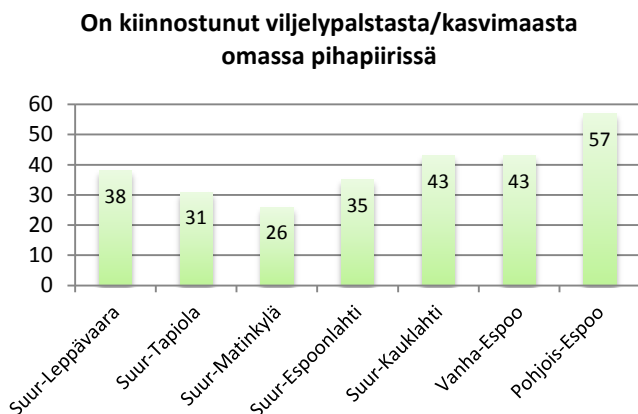
Kuva 17. Vastaajien prosentuaaliset määrät suuralueittain, jotka kokevat olevansa ylpeitä asuinalueestaan

Kuva 18. Vastaajien prosentuaaliset osuudet suuralueittain, joiden nykyisen asuinalueen valintaan ovat vaikuttaneet hyvät joukkoliikennenyhteydet

Kuva 19. Vastaajien prosentuaaliset osuudet suuralueittain, joiden nykyisen asuinalueen valintaan ovat vaikuttaneet alueen palvelut

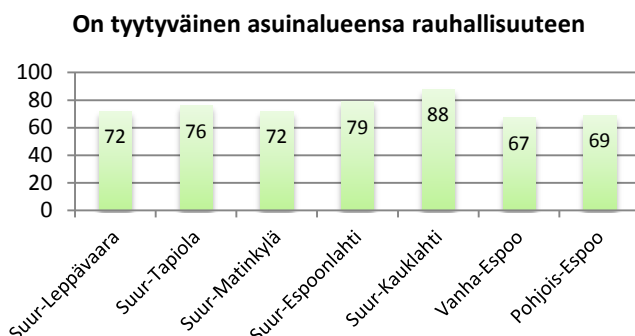

Kuva 20. Vastaajien prosentuaaliset osuudet suuralueittain, jotka ovat kiinnostuneet viljelypalstasta tai kasvimaasta omassa pihapiirissä

Vastaajien asenteita omaa asuinympäristöä kohtaan, ja nykyisen asuinpaikan valintaan vaikuttaneita tekijöitä tiedusteltiin myös yksinkertaisilla ”Kyllä”- ja ”Ei”-väittämillä. Eri taustatekijöillä, kuten iällä, asunnon omistussuhteella, koulutustasolla tai esimerkiksi perhestatuksella, ei ollut huomattavaa merkitystä myöskään oman asuinalueen kokemiseen. Ainoan eron voidaan todeta olevan siinä, että 15-44-vuotiailla sekä vanhempien kotona asuvilla ja naimattomilla joukkoliikenne yhteydet ovat vaikuttaneet hie- man enemmän asuinalueen valintaan kuin vanhemmilla ikäluokilla ja muihin perhestatuksiin kuuluvilla. Tarkaste- lussa selkeimmät erot löytyivätkin suuralueittaisessa tar- kastelussa.

Suurin osa vastanneista on selkeästi ylpeä asuinaluees- taan (Kuva 17). Eniten ylpeyttä omasta asuinalueesta koetaan Suur-Tapiolan alueella (75 %) ja vähiten Van- hassa-Espoossa (59 %), erot suuralueiden välillä ovat kuitenkin pieniä. Suur-Leppävaarassa, Suur-Tapiolassa ja Suur-Matinkylässä hyvät joukkoliikennenyhteydet (Kuva 18) ja alueen palvelut (Kuva 19) ovat vaikuttaneet asuin- alueen valintaan voimakkaammin kuin muilla suuralueil- la, kun taas Pohjois-Espoossa kiinnostus viljelymaata tai kasvipalstaa kohtaan on voimakkaampaa kuin muilla suuralueilla (Kuva 20). Suurin osa vastanneista on tyyty- väisiä oman asuinalueen rauhallisuuteen (Kuva 21), tyyty- väisimpiä ovat kuitenkin Suur-Kauklahtien alueella asuvat (88 %).

Teemaan liittyen tiedusteltiin myös, miten erilaiset muut- tujat, kuten palveluiden saatavuus, harrastusmahdolli- suudet, turvallisuus, viihtyisyys ja ympäristöstävällisyys toteutuvat omassa asuinympäristössä (Taulukko 1). Vas- taaja sai valita Likert-asteikolta omaa mielipidettä kuva- van vaihtoehdon, eli sen, toteutuuko muuttuja omassa asuinympäristössä ”erittäin hyvin”, ”hyvin”, ”melko hei- kosti”, ”heikosti” tai muuttujalla ”ei merkitystä”. Suurin osa muuttujista toteutui suhteellisen hyvin, saaden eniten ”hy- vin”- tai ”erittäin hyvin”-valintoja. Kaikista muuttujista oli kuitenkin myös ”melko heikosti”- tai ”heikosti”-valintoja, mikä kuvastaa mielipiteiden laajaa skaalaa. Joukosta erot- tui positiivisesti erityisesti luonnonläheisyys, mutta myös lapsiystävällisyys, turvallisuus, terveellisyys ja ilmanlaatu, viihtyisyys sekä luonnonläheisyys saivat runsaasti ”hyvin”- tai ”erittäin hyvin”-valintoja. Mielipiteet jakautuivat eniten meluttomuuden ja veden läheisyyden osalta. Vähiten mer- kitystä koettiin olevan lapsuuden ympäristöillä ja sukujuu- rilla.

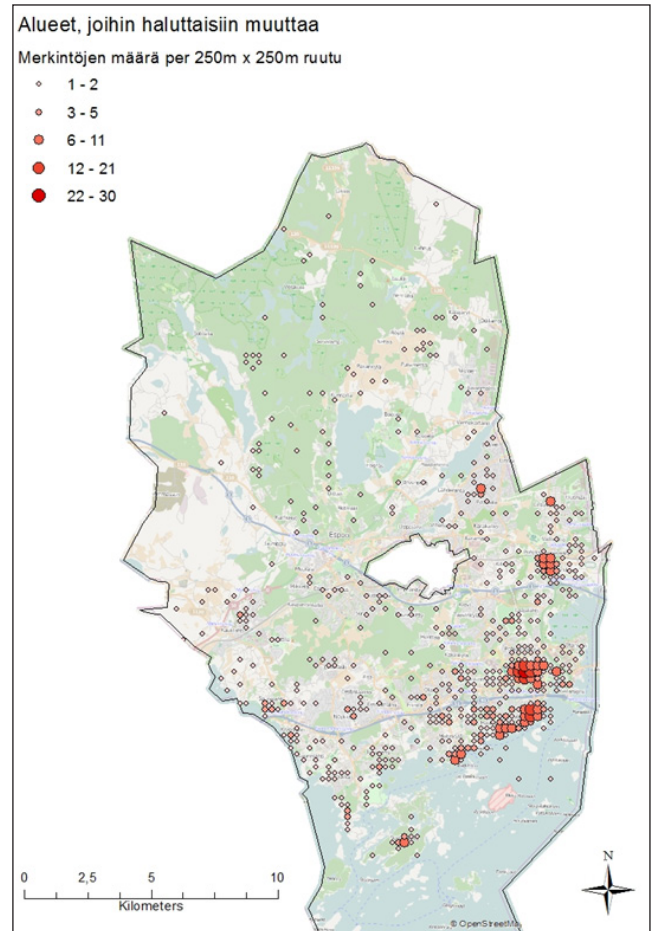
Kuva 21. Vastaajien prosentuaaliset osuudet suuralueittain, jotka ovat tyytyväisiä nykyisen asuinalueen rauhallisuuteen

Taulukko 1. Miten eri tekijöiden koetaan toteutuvan omassa asuinympäristössä

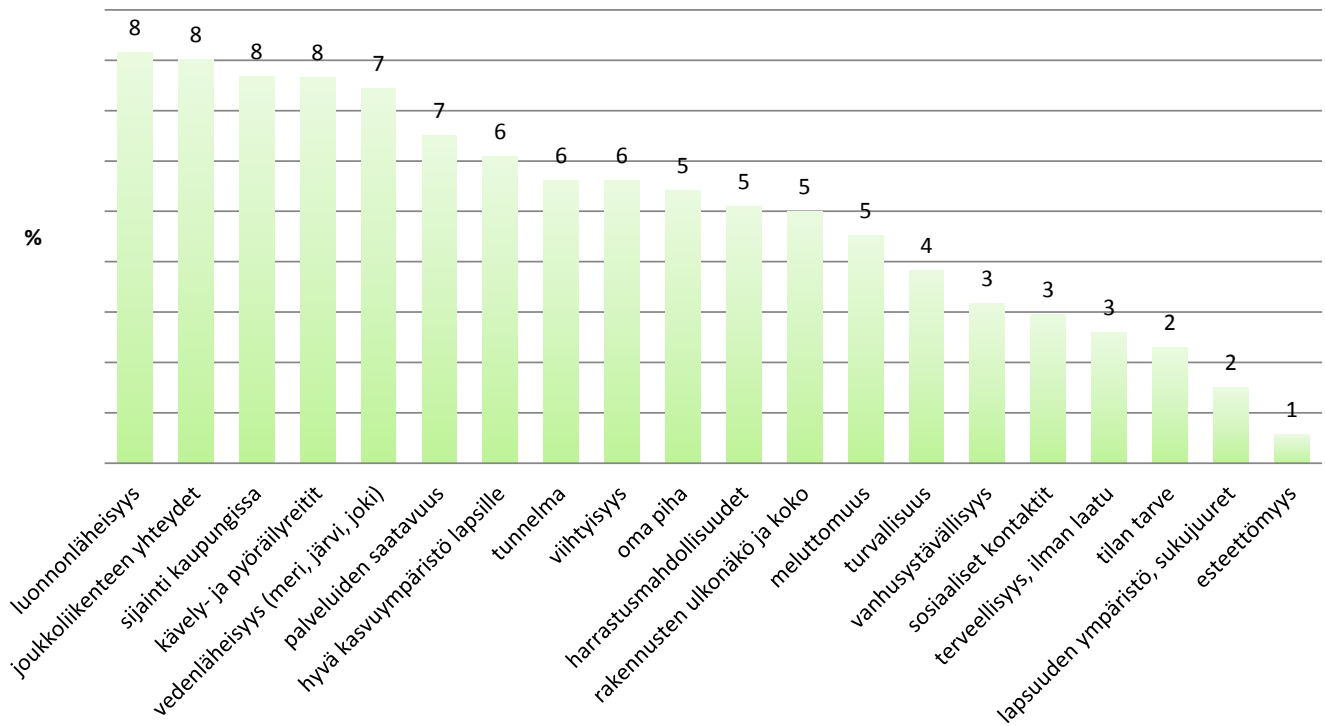
Miten asuinympäristössäsi toteutuu?	Erittäin hyvin (%)	Hyvin (%)	Melko heikosti (%)	Heikosti (%)	Ei merkitystä (%)
Palveluiden saatavuus	23	49	17	10	1
Harrastus mahdollisuudet	25	52	17	5	2
Lapsiystävällisyys, hyvä kasvuympäristö lapsille	32	49	8	2	9
Vanhusystävällisyys	11	41	24	8	16
Sosiaaliset kontaktit	15	54	20	7	5
Lapsuuden ympäristöt, sukujuuret	9	22	14	21	34
Rakennusten ulkonäkö ja koko	14	60	19	7	1
Kävely- ja pyöräilyreitit	31	53	11	4	0
Joukkoliikenteen yhteydet	26	46	18	9	1
Turvallisuus	25	62	10	3	0
Terveellisyys, ilmanlaatu	27	57	12	4	0
Meluttomuus	14	47	25	13	0
Oma piha	36	40	11	7	5
Viihtyisyys	35	53	9	3	0
Luonnon läheisyys	46	44	6	2	1
Veden läheisyys (järvi/joki/meri)	31	32	17	16	4
Puisto- ja ulkoilualueet	37	48	11	3	0
Ympäristöystävällisyys, ekologiaisuus	17	52	22	5	3

MUUTTAMINEN

Kuvassa 23 on esitettyä niiden asuinalueiden keskittymät, joihin vastaajat haluaisivat muuttaa. Näiden alueiden tärkeimmiksi ominaisuuksiksi valittiin luonnonläheisyys, joukkoliikenteen yhteydet, sijainti kaupungissa sekä kävely- ja pyöräilyreitit (Kuva 22). Myös muun muassa vedenläheisyys ja palveluiden saatavuus vaikuttivat alueen valintaan. Vähiten valintaan vaikuttivat tilan tarve, lapsuuden ympäristöt ja sukujuuret, sekä esteettömyys. Alueet, joihin haluttaisiin muuttaa keskittyvät selkeästi Etelä-Lepävaaran, Tapiolan, Westendin, Haukilahden ja Nuottaniemen alueelle. Yleisesti eteläisen Espoon ja erityisesti Kaakkois-Espoon alueella on eniten merkintöjä, Pohjois-Espoossa merkinnät ovat selkeästi hajanaisempia, mikä saattaa ainakin osittain selittyä sillä, että alueella asutus on harvempaa, jolloin myös selkeiden keskittymien synty on epätodennäköisempää.

Uuden asuinalueen valintaan vaikuttavia tekijöitä

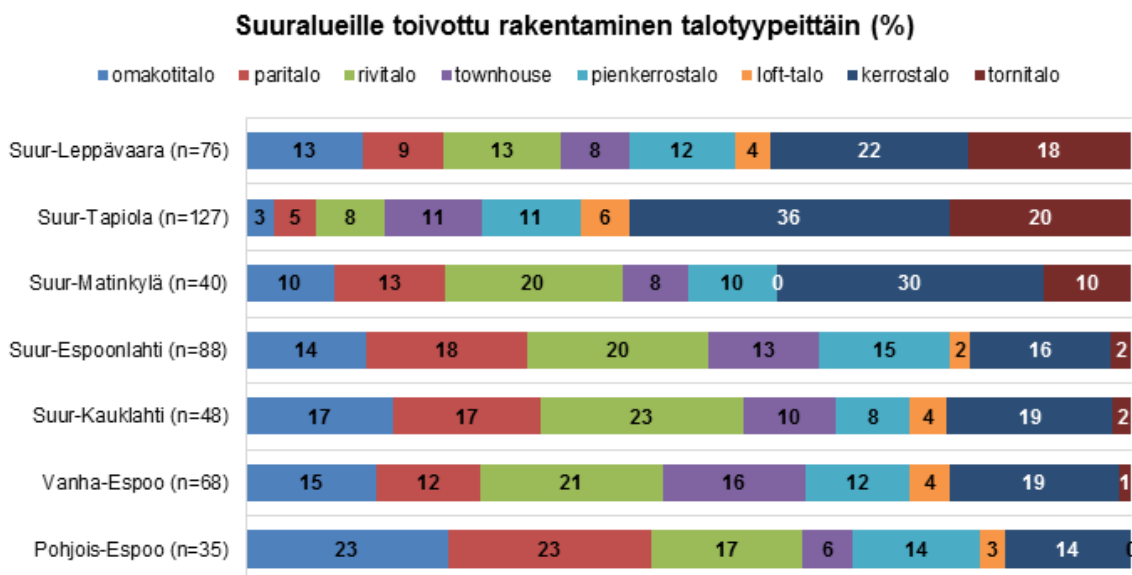

Kuva 22. Asuinalueen, johon haluttaisiin muuttaa ominaisuuksia

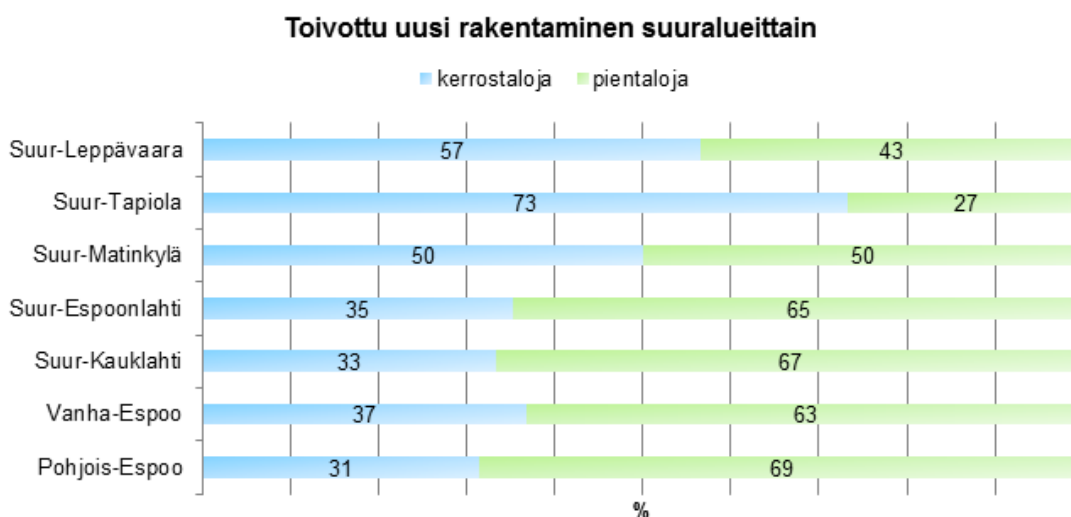
UUSI RAKENTAMINEN

Uutta rakentamista koskevia toiveita oli haasteellista kuvata, sillä kyselyssä yhtä karttamerkintää kohden vastaaja sai valita useamman eri talotyyppin, jolloin on mahdotonta määrittää tarkasti minkälaista rakentamista kukin merkintä kartalla tarkoittaa. Jotta toivottujen talotyyppien jakaumaa olisi mahdollista analysoida, on kuvissa 24 ja 25 laskettu talotyyppi mainintojen prosentuaalinen määrä suuralueittain. Kuvasta 24 voi nähdä myös kuhunkin suuralueeseen kohdistuneiden merkintöjen määrän (N), mikä kertoo esitettyjen toiveiden volyymistä. Kerrostaloiksi luetaan kuvassa 25 tornitalot, kerrostalot, loft-talot ja pienkerrostalot, pientaloiksi puolestaan omakotitalot, rivi- ja paritalot sekä townhouse-tyyliset talot. Lukuja tulkittaessa on kuitenkin hyvä pitää mielessä, että yksi merkintä on voinut tarkoittaa useaa eri talotyyppiä, jolloin luvut ovat vain suuntaa antavia. Kuvassa 26 on puolestaan esitettynä uuden rakentamisen toiveita kuvaavien karttavastausten keskittymät kaikki merkinnät huomioon ottaen, jolloin on mahdollista analysoida toivotun uuden rakentamisen alueellista sijoitumista yleisellä tasolla. Jos kukin piste olisi kuvannut vain yhtä talotyyppiä, olisi myös toivottujen talotyyppien keskittymiä ollut mahdollista tutkia tarkemmin.

Uutta rakentamista on ehdotettu erityisesti liikenneväylien varsille. Junaradanvarsi Leppävaara – Espoon keskus – Kauklahti -akselilla ja Länsiväylän varsi Otaniemi – Tapiola – Suomenoja -akselilla saivat paljon merkintöjä. Huomattavin määrä toiveista kohdistuu kuitenkin Suur-Tapiolan alueelle. Pääasiassa uutta rakentamista on sijoitettu jo olemassa oleville asuinalueille tai niiden reunamille, mitään uutta erillistä keskittymää ei ole havaittavissa. Koko Espoota koskevassa tarkastelussa useimmin ehdotettu rakentamisen muoto on joko kerrostalo (18 %) tai rivitalo (17 %), vähiten on puolestaan ehdotettu loft-taloja (4 %). Suuralueittaisessa tarkastelussa on kuitenkin huomattavissa selkeitä eroja eri suuralueille toivotussa rakentamisessa. Erityisesti Suur-Leppävaaraan ja Suur-Tapiolaan toivotaan vahvasti korkeampaa, kerrostalo ja tornitalo painotteista rakentamista, kun taas Suur-Espoonlahteen, Suur-Kauklahteen, Vanhaan-Espooseen ja Pohjois-Espooseen toivotaan eniten pientalorakentamista, Matinkylässä rakentamisen toiveet jakautuvat lähes tasan pientalo- ja kerrostalorakentamisen välillä.

Kuva 24. Toivotun uuden rakentamisen talotyyppit suuralueittain

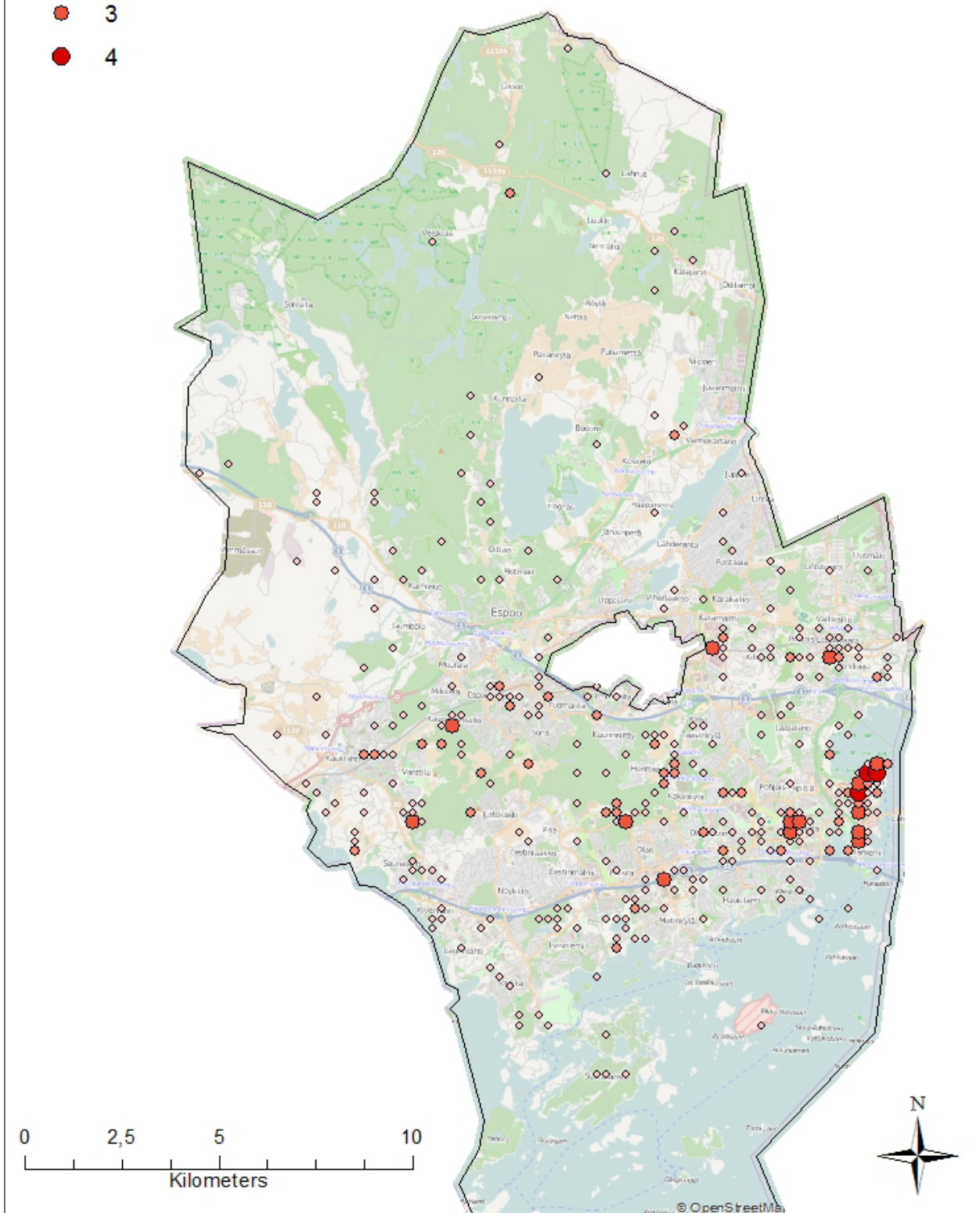

Kuva 25. Toivottu uusi rakentaminen suuralueittain

Toivotun uuden rakentamisen sijainti Espoossa

Merkintöjen määrä per 250m x 250m ruutu

- ◊ 1
- ◐ 2
- ◑ 3
- 4

Kuva 26. Toivotun uuden rakentamisen keskittymät.

YHTEENVETO

Kyselyn perusteella vastaajat ovat selkeästi ylpeitä asuinalueestaan ja pääsääntöisesti tyytyväisiä sen ominaisuuksiin, kuten rauhallisuuteen ja turvallisuuteen, luonnonläheisyyteen, palveluihin ja liikenneyhteyksiin. Espoolaiset arvostavat selkeästi vehreää kaupunkiympäristöä, jossa yhdistyy kaupunkimainen rakentaminen (niin kerrostaloja kuin kaupunkipientaloja) viihtyisässä ympäristössä, hyvät palvelut ja liikenneyhteydet sekä viheralueiden ja ulkoilumahdollisuuksien läheisyys. Selkeitä esimerkkejä tämän tyylisestä rakentamisesta löytyy vastausten perusteella Kaakkois-Espoosta, jossa koetaan olevan runsaasti onnistuneista asuinalueita, ja jonne kohdistuu myös eniten muuttohalukkuutta. Uutta rakentamista ehdotettiin erityisesti suurimpien liikenneväylien, kuten junaradan ja Länsiväylän varsille, sekä jo olemassa olevan kaupunkirakenteen ympärille. Uusia selkeitä asutuskeskuksia ei karttamerkinnoista noussut esiin, vaan ne viittasivat ennemminkin olemassa olevan rakenteen eheyttämiseen ja tiivistämiseen. Yllättävää on huomata, että uutta rakentamista toivotaan suhteellisen laajasti ympäri Espoota, mutta muuttohalukkuus keskittyy kuitenkin vahvasti Kaakkois-Espooseen. Uuteen rakentamiseen liittyvien toiveiden olisi voinut olettaa kohdistuvan juuri niihin alueisiin, joihin vastaajat haluaisivat itse muuttaa. Mutta toisaalta muuttohalukkuutta kuvaavat merkinnät kohdistuvat varmasti pääsääntöisesti jo olemassa oleviin alueisiin, kun taas uutta rakentamista kuvaavat merkinnät kuvaavat alueita, joissa vastaajat kokevat olevan rakentamispotentiaalia, sen liittymättä mitenkään omiin muuttamistoiveisiin.

Tutkielman tuloksissa nousee selkeästi esiin samat teemat kuin aiemmassakin asumispreferensseihin liittyvässä tutkimuksessa (esim. Vaattovaara & Kortteinen 2005; Kortteinen et al. 2005; Ilmonen 2007; Juntto 2007; Vasanen 2010b), eli luonnonläheisyyden sekä hyvien palveluiden ja liikenneyhteyksien tärkeys asukkaille. Toisaalta pientaloasumisen sijaan korostuu erityisesti kaupunkimaisen rakentamisen arvostus sekä asuinalueiden imagon ja ulkonäön merkitys. Tähän tulokseen saattaa vaikuttaa se, että suurin osa vastanneista asuu jo valmiiksi kaupunkimaisessa ympäristössä, joka osaltaan kertoo toteutuneista preferensseistä, jotka saattavat peilautua sen tyyllisen asuinympäristön arvostamiseen.

Esimerkiksi Helminen-Halkola et al. (2001) tutkimuksessa espoolaisten asumistoiveista, todettiin vastaajan senhetkisen asuinalue- ja talotyyppin vaikuttavan toivealuetyypin valintaan. Toisaalta myös vastaajan elinvaiheella ja iällä sekä elämäntapavalinnoilla (Helminen-Halkola et al. 2001; Kim et al. 2005) on todettu olevan merkittävä yhteys asumistoiveisiin ja -preferensseihin. Tämän tutkielman kannalta yllättävin löydös on ollut se, ettei vastaajien taustatietojen perusteella ollut havaittavissa juuri minkäänlaisia eroja karttapohjaisten vastausten sijoittumiseen, mikä vahvistaa osaltaan ajatusta asumista koskevien toiveiden yhtenäiskulttuurista (Kortteinen et al. 2005).

Kyselyssä vastaajien määrä oli runsas, 1599 kappaletta, suurin osa vastaajista on myös asunut Espoossa pitkään, jolloin vastaajilla voidaan olettaa olevan hyvä tuntemus kotikunnastaan. Vastaajiin liittyvät tilastolliset kuvaajat myötäilevät myös erittäin voimakkaasti koko Espoon väestöä kuvaavia tilastoja, jolloin aineiston edustavuuden ja luotettavuuden voidaan todeta olevan vähintäänkin hyvää.

Tämä tutkielma on tuonut esiin, minkälaisia asuinalueita espoolaiset arvostavat, ja minkälaista rakentamista Espooseen tulevaisuudessa toivotaan. Asukkaiden kokemuksellisen tiedon valjastaminen suunnittelun tueksi voi tuoda uusia ja merkittäviä näkökulmia kaupungin kehitykselle. Tämän tutkielman perusteella suurin ero vuonna 2000 teetetyn kyselyn tuloksiin (Helminen-Halkola et al. 2001) on juuri kaupunkimaisemman asumisen ja rakentamisen arvostus. Harava-kyselyn perusteella sekä muuttohalukkuus, että uuden rakentamisen toiveet sijoittuvat pääsääntöisesti kaupunkimaisille alueille kaupunkikeskustoihin tai niiden ympäristöön, kun taas vuoden 2000 kyselyssä keskustan läheisyyttä ei koettu olennaiseksi. Vuoden 2000 kyselyssä esiin tuli vahvasti toive suuremmista tonteista, tilavammista asunnoista ja omakotiasumisesta, kaupunkimaista asumista toivoneiden ollessa vähemmistönä, kun taas Harava-kyselyn tulosten perusteella tilan tarvetta ei koeta enää niinkään oleelliseksi mahdollista uutta asuinalueita valittaessa. Omakotitalo ja iso piha ei välttämättä enää olekaan jokaisen espoolaisen suurin haave.

Suuraluekohtaisessa tarkastelussa esiin nousee selkeästi esiin Espoon jakautuminen kaupunkimaiseen etelään ja maaseutumaiseen pohjoiseen. Eteläiseen Espooseen toivotaan selkeästi enemmän korkeampaa kerrostalorakentamista, kun taas pohjoiseen Espooseen toivotaan pientalorakentamista, tämä jako peilautuu myös vastaajien tämän hetkiseen asuntotyyppiin, joka on Suur-Tapiolassa ja Suur-Matinkylässä pääasiassa kerrostaloasumista, Suur-Leppävaarassa, Suur-Espoonlahdessa ja Vanhasa-Espoossa sekä kerrostaloasumista että omakotitaloasumista, Suur-Kauklahdessa rivitalo- ja omakotitaloasumista, ja Pohjois-Espoossa omakotitaloasumista. Myös vastaajien asenteissa omaa asuin ympäristöä kohtaan tuli esiin miten Suur-Leppävaarassa, Suur-Tapiolassa ja Suur-Matinkylässä hyvät joukkoliikenneyhteydet ja alueen palvelut ovat vaikuttaneet asuinalueen valintaan voimakkaammin kuin muilla suuralueilla, kun taas Pohjois-Espoossa kiinnostus viljelymaata tai kasvialuetta kohtaan on yleisempää kuin muilla suuralueilla.

Pohjois-Espoo osoittautui haasteelliseksi vastausten keskittymistä analysoitaessa, sillä alueelle kohdistuneet merkinnät olivat voimakkaasti hajaantuneita, eikä selkeitä keskittymistä näin ollen päässyt syntymään. Tämä kuvastaa varmasti Pohjois-Espoon muutenkin hajanaisempaa ja harvempaan rakennettua ympäristöä, jolloin myös aluetta koskevat merkinnät ovat saattaneet jäädä hajanaisiksi selkeiden asutuskeskusten puuttuessa.

Uutta tutkielman kannalta on ollut mahdollisuus tarkastella vastaajien kokemuksiin ja asuin ympäristöjen laatutekijöihin liittyvien vastausten liittäminen paikkatietoon, jolloin vastausten alueellista sijoittumista on voitu tarkastella kartalla. Toisaalta täytyy myös muistaa erityisesti muuttamiseen liittyvien vastausten kuvaavan vastaajien esitettyjä preferenssejä, jolloin ne eivät välttämättä kuvasta sitä, tulevatko vastaajat todellisuudessa koskaan muuttamaan merkitsemilleen alueille, tai onko heillä myöskään resursseja siihen. Kuten Lapintie (2008) on todennut, tehdään todelliset asumisvalinnat omien budjettirajoitusten puitteissa. Olennaisinta onkin tieto siitä, mitkä alueet koetaan vetovoimaisiksi tai luotaantyöntäviksi, ja mitä laatutekijöitä näihin valintoihin liittyy. Toisin sanoen tulokset antavat suuntaa vastaajien mieltymyksistä ja toiveista Espoon kehityksestä. Kerätty tieto on myös helpommin sovellettavissa käytännön suunnitteluun, sillä vastauksilla on koordinaatit, ja näin ollen toiveet on mahdollista ottaa suunnittelussa konkreettisemmin huomioon niin yleiskaava- kuin asemakaavatasoisessa suunnittelussa.

LÄHTEET

- Helminen-Halkola et al. (2001). Espoolaisten asumistoiveet 2000 – Tutkimus espoolaisten asumisesta ja asumistoiveista vuonna 2000. *Tutkimuksia Espoosta 1/2001*. Tieto- ja tutkimuspalvelut, Espoon kaupunki
- Ilmonen, M. (2007). Vetovoimainen kerrostalo. Teoksessa Arkkitehdit NRT Oy (toim.): *Kerrostalojen kehittäminen – talotyyppiselvitys*. Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston julkaisuja 2007:10.
- Juntto, A. (2007). Suomalaisen asumistoiveet ja mahdollisuudet. Tilastokeskus, Ympäristöministeriö. Helsinki.
- Kim, T.K., M.W. Horner & R.W. Marans (2005). Life cycle and environmental factors in selecting residential and job locations. *Housing Studies* 20:3, 457–473.
- Kortteinen, M., M. Tuominen & M. Vaattovaara (2005). Asumistoiveet, sosiaalinen epäjärjestys ja kaupunkisuunnittelu pääkaupunkiseudulla. *Yhteiskuntapolitiikka* 70:2, 121–131.
- Lapintie, K. (2008). Ilmastonmuutos ja elämänvirta. Kestävä kehitys vastaan asumispreferenssit. *Yhdyskuntasuunnittelu* 2008:1.
- Lehtonen, A. (2014). *Millainen on hyvä espoolainen asuinympäristö? Vuoden 2013 asukaskyselyn alustavia tuloksia*. Espoon kaupunkisuunnittelukeskuksen julkaisuja 3/2014
- Munter, A. (2014). Espoon asukasluvu vuodenvaihteessa 2013/2014. Tietoisku 3/2014. Kaupunkitieto, Espoon kaupunki.
- Taskutilasto 2013. Espoon kaupungin taskutilasto. Palveluliiketoimi, Kaupunkitieto, Espoon kaupunki.
<<http://www.espoo.fi/download/noname/%7B9F949F75-8069-4428-81F7-6748E8C9D800%7D/35692>>
- Vaattovaara, M. & M. Kortteinen (2005). Törmäävätkö asumistiveet tarjolla olevaan kaupunkirakenteeseen? Teoksessa: Vaattovaara, M. & Vuolteenaho J. (toim.). Asumisen uudet onnelat? – tapaustutkimuksia asumismielityksistä Espoossa ja sen lähikunnissa. Raportteja Espoosta 1/2005.
- Valtioneuvosto (2007). *Metropolipolitiikan painopisteet*. Hallinnon ja aluekehityksen ministeriöryhmä 13.12.2007.
<www.vn.fi/tiedostot/julkinen/tiedotteet/fi215228.pdf>
- Vasanen, A. (2010a). Asuinpaikkana kaupungin keskusta: Asumispreferenssit ja asumisviihtyvyys Turun keskustassa. *Yhdyskuntasuunnittelu* 48:1, 6 - 23
<http://www.yss.fi/yks2010-1_vasanen.pdf>

LIIKTEET

LIITE 1.

Harava-kyselyn rakenne

Aloitus

Kyselyn tarkoitus

Millainen on hyvä espoolainen asuinympäristö?
Missä on Espoon paras asuinalue?
Mitä tulisi säilyttää ja mitä purkaa?
Minne ja minkälaista uutta asuntorakentamista tulisi sijoittaa?
Entä minkälaista asumista Espoosta puuttuu?

Kyselyn tarkoitus

Tämän Harava-kyselyn tarkoituksena on kartoittaa Espoon eri asuinalueiden vahvuuksia ja heikkouksia sekä kartoittaa asuinalueiden identiteettiä. Kysely palvelee maankäytön suunnittelua ja toimii lähtötietona yleis- ja asemakaavoituksessa. Kyselyyn vastaaminen vie aikaa noin 20-30 minuuttia. Kysely on avoinna 31.8-30.9.2013. Merkitse kartalle ja kerro sanoin, mitä juuri sinä haluat/toivot asuinalueeltasi!

Lisätiedot:

Lisätietoja kyselystä antaa tutkija Laura Malm-Grönroos kaupunkisuunnittelukeskuksen yleiskaavayksiköstä. (etunimi.sukunimi@espoo.fi)

Perustiedot vastaajasta

Syntymävuosi (vuosilukulista)

Sukupuoli
mies
nainen

Äidinkieli
suomi
ruotsi
muu, mikä?

Katuosoite

Postinumero (postinumerolista)

Kaupunginosa (kaupunginosalista)

Perhe

vanhempien kotona asuva, naimaton
muu naimaton, eronnut tai leski, ei alle 18-vuotiaita lapsia
naimisissa tai avoliitossa, ei alle 18-vuotiaita lapsia
naimisissa tai avoliitossa, 0-17 -vuotiaita lapsia
yksinhuoltaja
muu, mikä?

Koulutustaso

Ei perusasteen jälkeistä tutkintoa
Keskiaste
Alempi korkeakouluaste
Ylempi korkeakouluaste
Tutkijakoulutusaste

Asuminen Espoossa

Kuinka monta vuotta olet asunut Espoossa?

Kuinka monta vuotta olet asunut nykyisellä asuinalueella?

Asuntosi talotyyppi

omakotitalo
paritalo
rivitalo
kerrostalo
muu, mikä?

Nykyisen asunnon omistussuhde

omistus
vuokra
asumisoikeus
osaomistus
muu, mikä?

Edelliset asuinalueet Espoossa (kartta)

Merkitse karttaan missä olet aiemmin asunut Espoossa.

Edellinen asuinpaikka Espoossa

Minä vuonna muutit tänne? (vuosilukulista)
Kuinka monta vuotta asuit alueella?

Asuntosi talotyyppi

omakotitalo
paritalo
rivitalo
kerrostalo
muu, mikä?

Asunnon omistussuhde

omistus
vuokra
asumisoikeus
osaomistus
muu, mikä?

Liikkuminen Espoossa

Kun liikun vapaa-aikana Espoossa, niin liikun pääasiassa:

kävelen
pyörällä
junalla
linja-autolla
henkilöautolla
kimppakyydillä
moottoripyörällä
muu, mikä?

Työmatkani/koulumatkani pituus (yhteen suuntaan) km

Liikun työmatkani/koulumatkani pääasiassa:

kävelen
pyörällä
junalla
linja-autolla
henkilöautolla
kimppakyydillä
moottoripyörällä
muu, mikä?

Oma asuinympäristö 1/2

Miten koet oman asuinympäristösi? Mitä hyvää?

Miten asuinympäristössäsi toteutuu:

erittäin hyvin
hyvin
melko heikosti
heikosti
ei merkitystä
palveluiden saatavuus
harrastusmahdollisuudet
lapsiystävällisyys, hyvä kasvuympäristö lapsille
vanhusystävällisyys
sosiaaliset kontaktit
lapsuuden ympäristö, sukujuuret
rakennusten ulkonäkö ja koko
kävely- ja pyörätieit
joukkoliikenteen yhteydet
turvallisuus
terveellisyys, ilman laatu
meluttomuus
oma piha
viihtyisyys
luonnonläheisyys
vedenläheisyys (meri, järvi, joki)
puisto- ja ulkoilualueet
ympäristöystävällisyys, ekologisuus

Mitä koet olevan parannettavaa omassa asuinympäristössäsi?

Oma asuinympäristö 2/2

Oletko ylpeä asuinalueestasi? kyllä ei

Ovatko hyvät joukkoliikenneyhteydet vaikuttaneet nykyisen asuinalueesi valintaan? kyllä ei

Ovatko alueen palvelut vaikuttaneet nykyisen asuinalueesi valintaan? kyllä ei

Oletko kiinnostunut viljelypalstasta/kasvimaasta omassa pihapiirissäsi? kyllä ei

Oletko tyytyväinen asuinalueesi rauhallisuuteen? kyllä ei

Säilytettävät ja purettavat kohteet (kartta)

Onko Espoossa kohteita tai alueita, jotka tulisi säilyttää tai purkaa?

Säilytettävä kohde
Miksi tämä kohde pitäisi säilyttää? Perustele valintasi.
Säilytettävä alue
Miksi tämä alue pitäisi säilyttää? Perustele valintasi.
Purettava kohde
Miksi tämä kohde pitäisi purkaa? Perustele valintasi.
Purettava alue
Miksi tämä alue pitäisi purkaa? Perustele valintasi.

Palvelut

Asuinalueen palvelut

Mitä oman asuinalueen palveluja käytät tai samassa taloudessa asuvat käyttävät?

päivähoito
terveyspalvelut
peruskoulu
kirjasto
lukio
ammattikoulu
asukaspuisto
asukkaiden yhteistila
leikkipaikka
nuorisotila
palvelutalo, elä ja asu seniorikeskus tms.
työväenopisto
koulujen liikuntasalit ja pallokentät
urheilupalvelut (esim. uimahalli)
ulkoilureitit
ruokakauppa
muut kaupat (esim. apteekki, kirjakauppa)
kaupalliset palvelut (esim. parturi-kampaamo)
kulttuuripalvelut

muu, mikä?
 Mitä palveluita käytät asuinalueesi ulkopuolella, missä?
 päivähoito
 terveyspalvelut
 peruskoulu
 kirjasto
 lukio
 ammattikoulu
 asukaspuisto
 asukkaiden yhteistila
 leikkiapaikka
 nuorisotila
 palvelutalo, elä ja asu seniorikeskus tms.
 työväenopisto
 koulujen liikuntasalit ja pallokentät
 urheilupalvelut (esim. uimahalli)
 ulkoilureitit
 ruokakauppa
 muut kaupat (esim. apteekki, kirjakauppa)
 kaupalliset palvelut (esim. parturi-kampaamo)
 kulttuuripalvelut
 muu, mikä?

Nykyisten asuinalueiden toimivuus (kartta)

Missä Espoossa asuinalue on mielestäsi onnistunut tai epäonnistunut?

Merkitse kohde kartalle

Onnistunut asuinalue

Millä perusteella alue on onnistunut?

sijainti
 palveluiden saatavuus
 palveluiden saavutettavuus kävellen/
 pyöräillen

alueen joukkoliikennepalvelut
 viheralueiden läheisyys
 rakennusten ulkonäkö ja koko
 alueen imago, maine
 ulkoilumahdollisuudet
 meluttomuus
 ympäristöyställisyys, ekologisuus,
 energiatehokkuus

hyvä kasvuympäristö lapsille
 vanhusystävällisyys
 muu, mikä?

Perustele valintasi.

Epäonnistunut asuinalue

sijainti
 palveluiden saatavuus
 palveluiden saavutettavuus kävellen/
 pyöräillen

alueen joukkoliikennepalvelut
 viheralueiden läheisyys
 rakennusten ulkonäkö ja koko
 alueen imago, maine
 ulkoilumahdollisuudet
 meluttomuus
 ympäristöyställisyys, ekologisuus,
 energiatehokkuus

hyvä kasvuympäristö lapsille
 vanhusystävällisyys
 muu, mikä?

Millä perusteella alue on epäonnistunut?

Muuttaminen (kartta)

Merkitse kartalle yksi tai useampi asuinalue, minne voisit muuttaa Espoossa tulevaisuudessa.

Miksi muuttaisit juuri tänne?

Alue, mihin voisin muuttaa

Miksi muuttaisit juuri tänne?

kävely- ja pyöräilyreitit
 joukkoliikenteen yhteydet
 hyvä kasvuympäristö lapsille
 vanhusystävällisyys
 lapsuuden ympäristö, sukujuuret
 luonnonläheisyys
 vedenläheisyys (meri, järvi, joki)
 oma piha
 palveluiden saatavuus
 harrastusmahdollisuudet
 meluttomuus
 rakennusten ulkonäkö ja koko
 sijainti kaupungissa
 sosiaaliset kontaktit
 tilan tarve
 terveellisyys, ilman laatu
 tunnelma
 turvallisuus
 viihtyisyys
 esteettömyys
 muu, mikä?
 Muita perusteluja?

Uusi asuntotuotanto (kartta)

Merkitse kartalle minne uutta rakentamista tulisi sijoittaa.

Uusia asuntoja

Asuntorakentamisen muoto

omakotitalo
 paritalo
 rivitalo
 townhouse (kaupunkipientalo)
 pienkerrostalo
 loft-talo
 kerrostalo
 tornitalo (yli 12 kerrosta)
 Perustele valintasi

Uusia asuinalueita

Minkälaisia asuntoja?

omakotitalo
 paritalo
 rivitalo
 townhouse (kaupunkipientalo)
 pienkerrostalo
 loft-talo
 kerrostalo
 tornitalo (yli 12 kerrosta)
 Perustele valintasi

Minkälaista asumista Espoosta puuttuu?

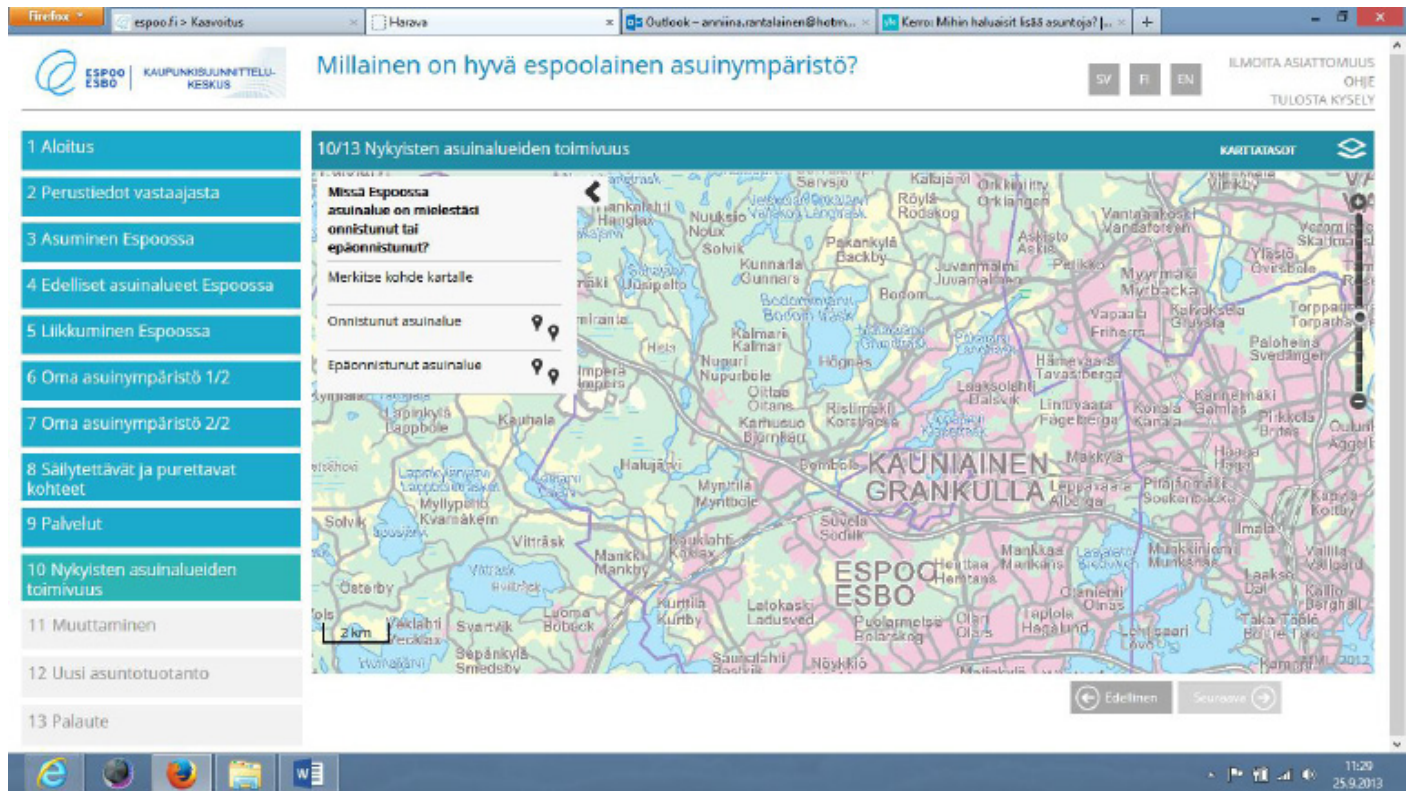
Kerro minkälainen asuminen soveltuisi tänne.

Palaute

Palaute kyselystä

Haluaisitko vielä kertoa jotain espoolaiseen asuin ympäristöön ja asumiseen liittyvää?

Haluatko antaa palautetta kyselystä?

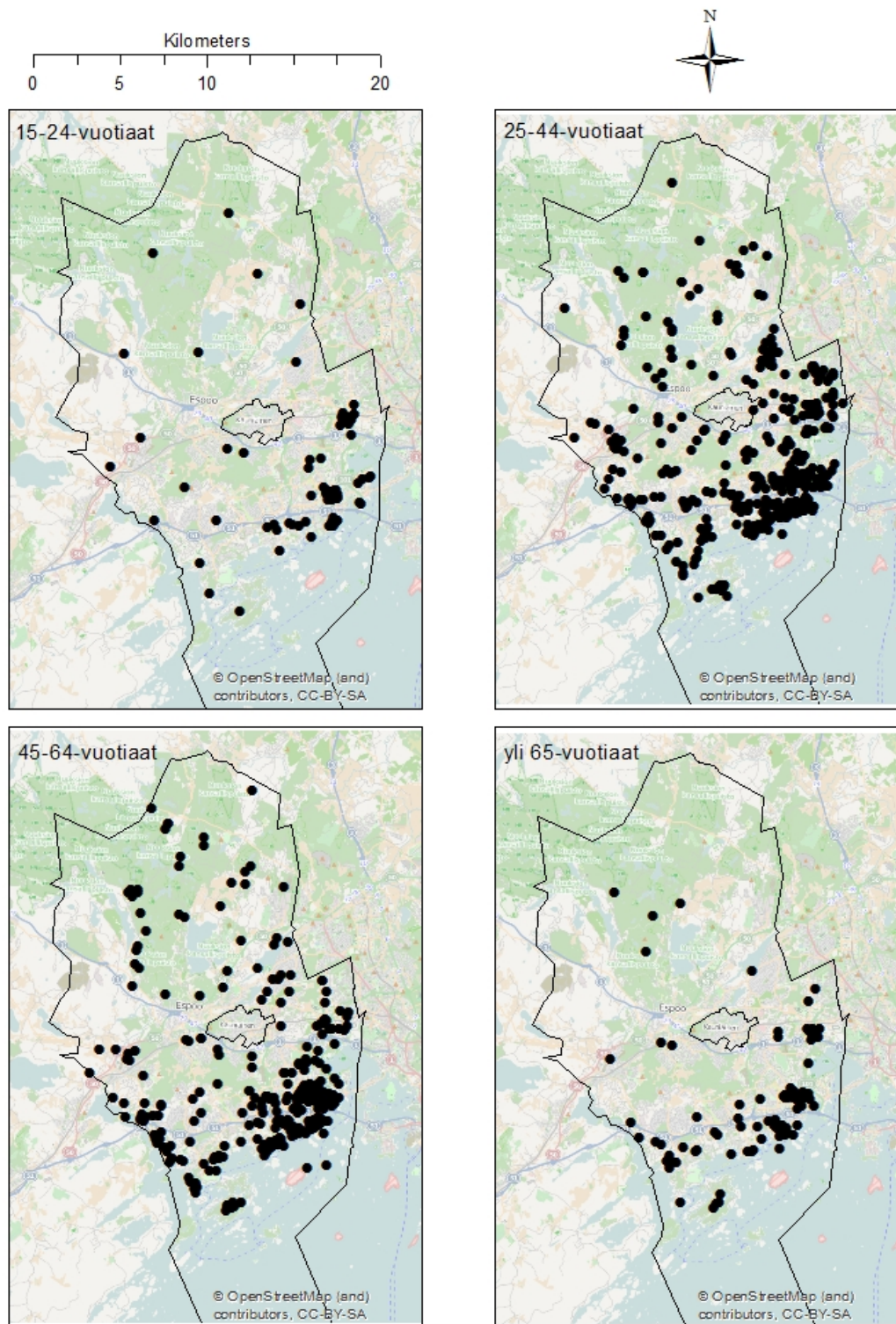
Kuva 27. Kyselyn visuaalinen ilme

LIITE 2.

Minne haluttaisiin muuttaa ikäluokkien (Kuva 28), koulutustason (Kuva 29) ja perhestatuksen (Kuva 30)

Minne haluttaisiin muuttaa eri ikäluokkien perusteella

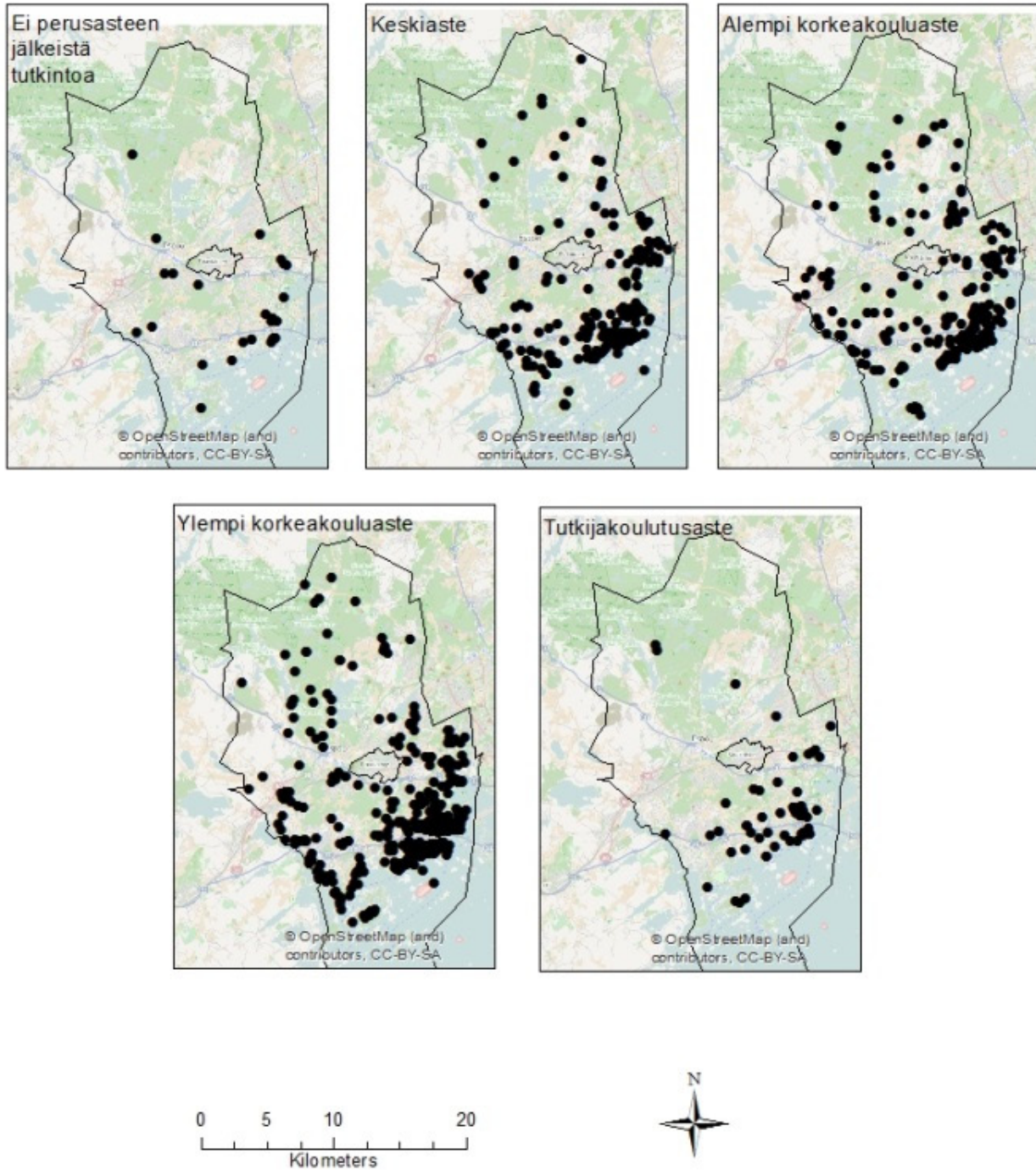
- asuinalue, johon haluttaisiin muuttaa

Kuva 28. Alueet, joihin halutaan muuttaa ikäluokan perusteella

Minne halutaan muuttaa koulutustason perusteella

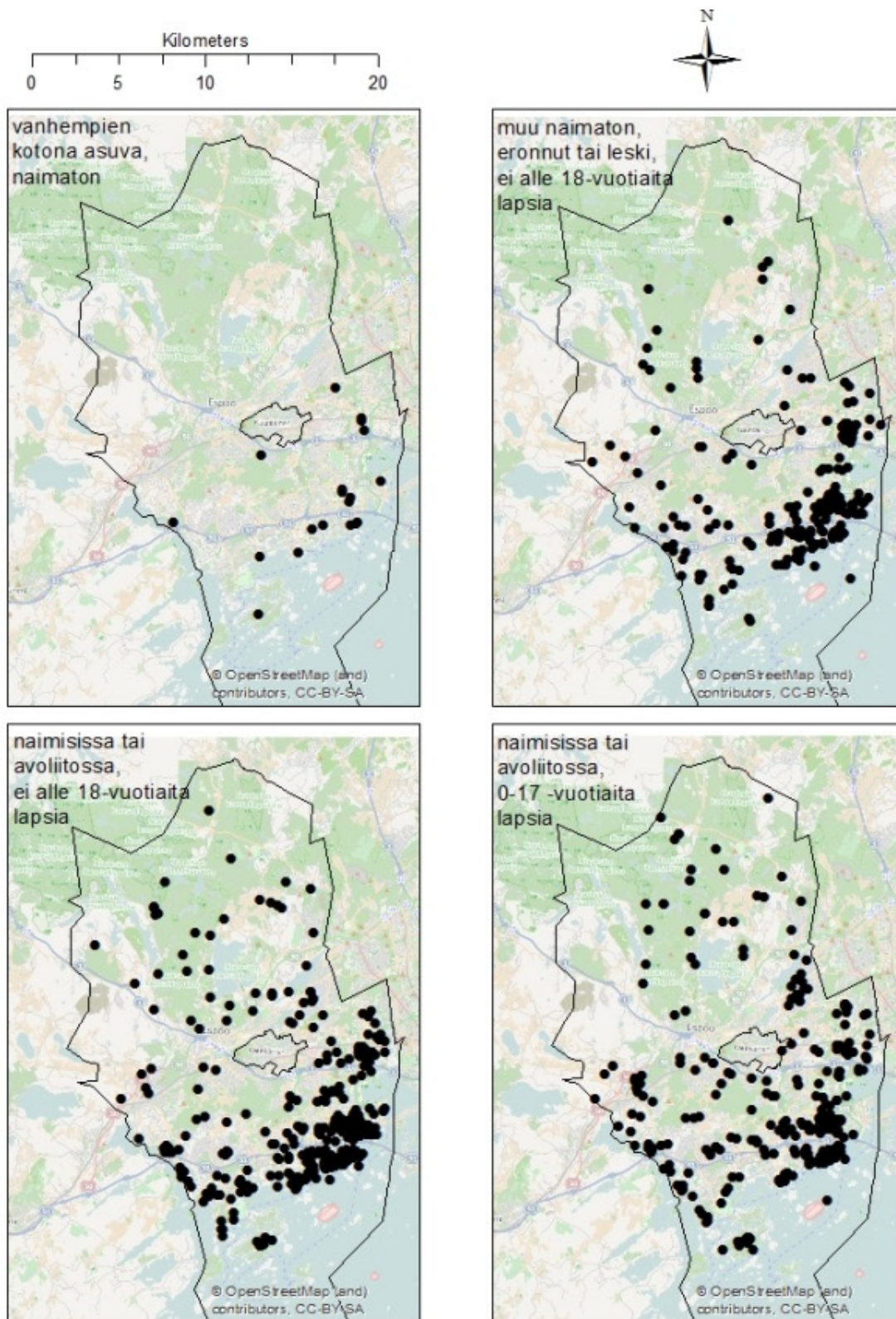
- asuinalue, johon halutaisiin muuttaa

Kuva 29. Alueet, joihin halutaan muuttaa koulutustason perusteella

Minne halutaan muuttaa perhestatuksen perusteella

- asuinalue, johon halutaisiin muuttaa

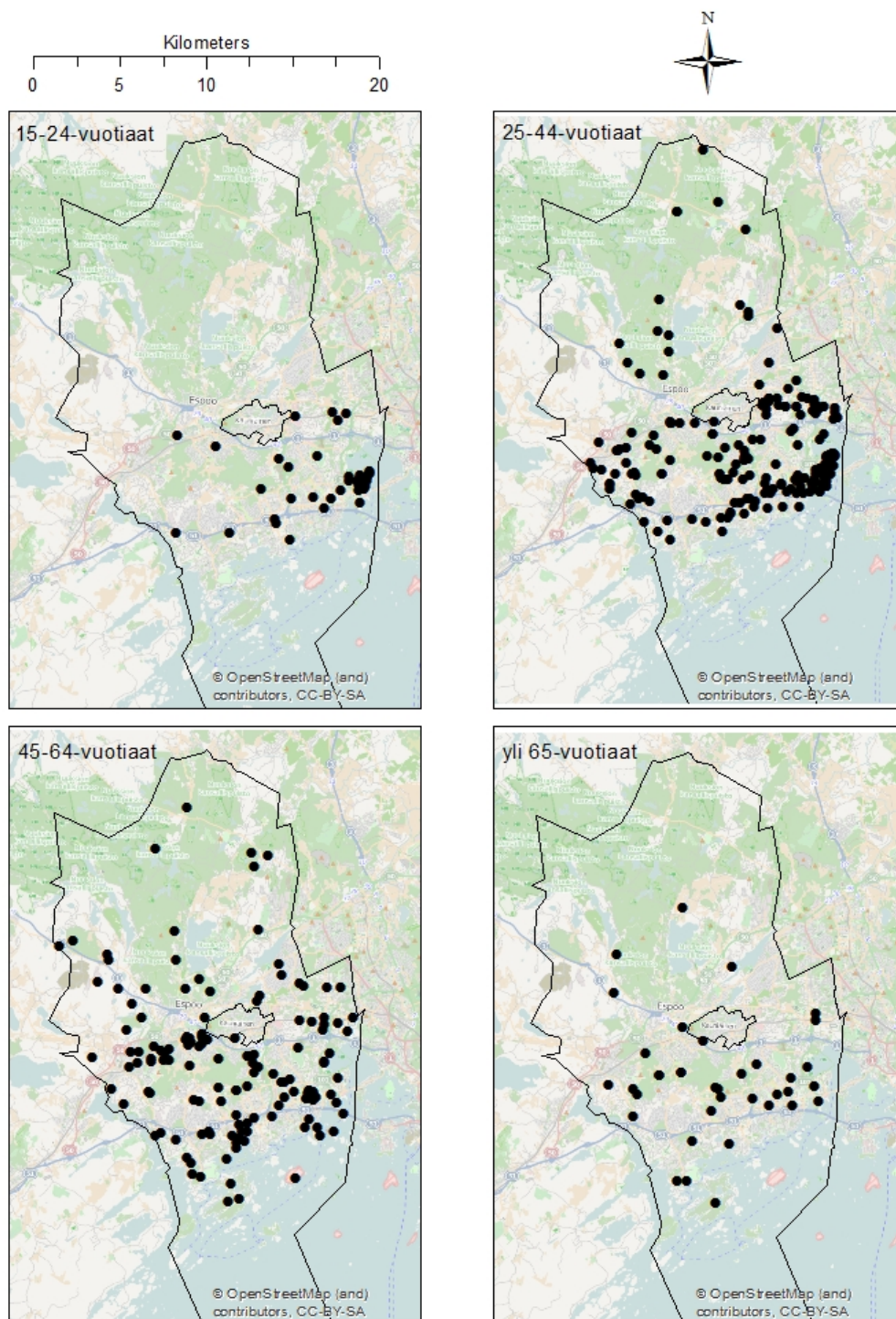
Kuva 30. Alueet, joihin halutaan muuttaa perhestatuksen perusteella

LIITE 3.

Toivotun uuden rakentamisen sijainti ikäluokkien (Kuva 31) ja perhestatuksen (Kuva 32) perusteella

Toivotun uuden rakentamisen sijainti ikäluokittain

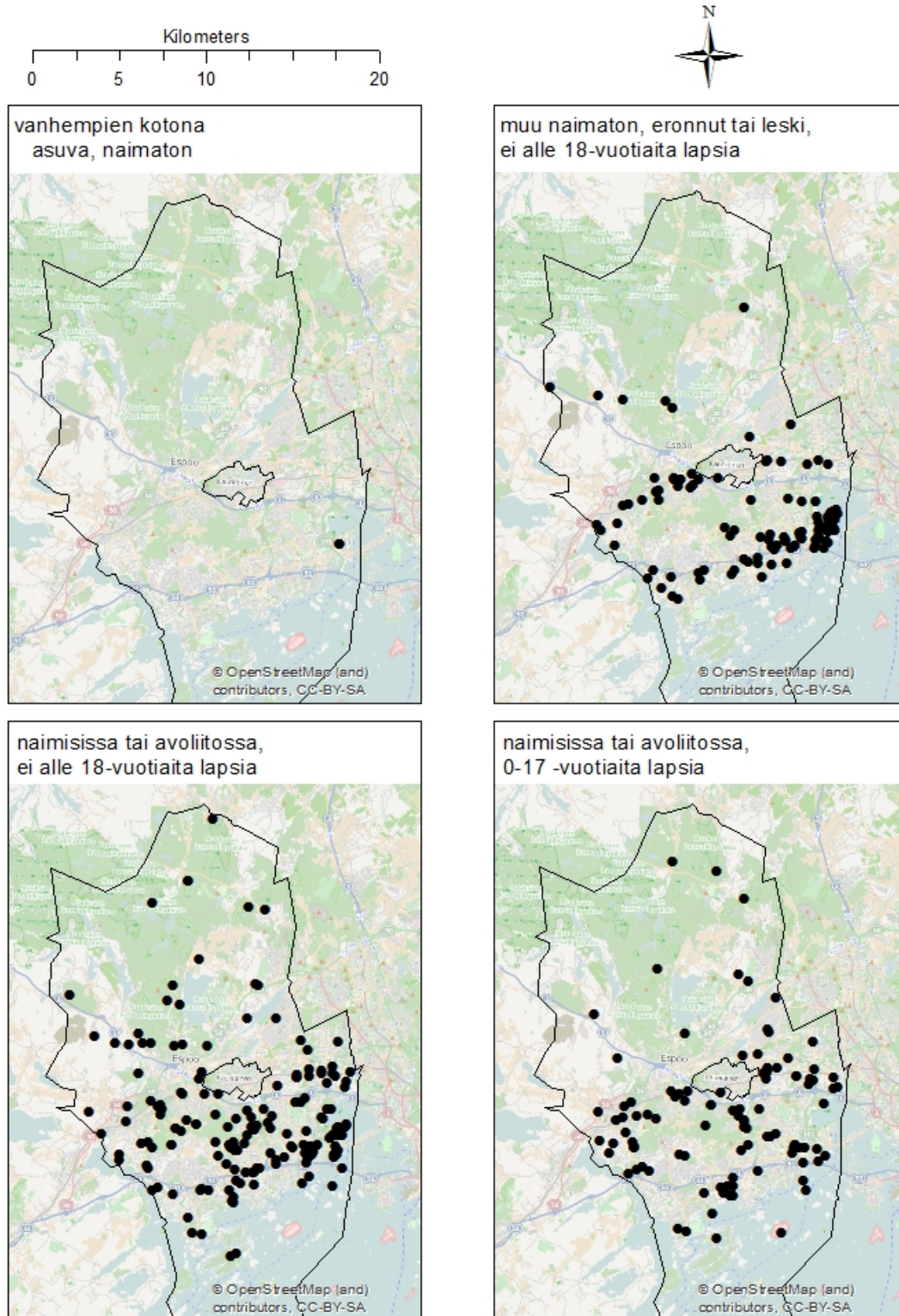
• uutta rakentamista

Kuva 31. Toivotun uuden rakentamisen sijainti ikäluokkien perusteella

Toivotun uuden rakentamisen sijainti perhestatuksen perusteella

- uutta rakentamista

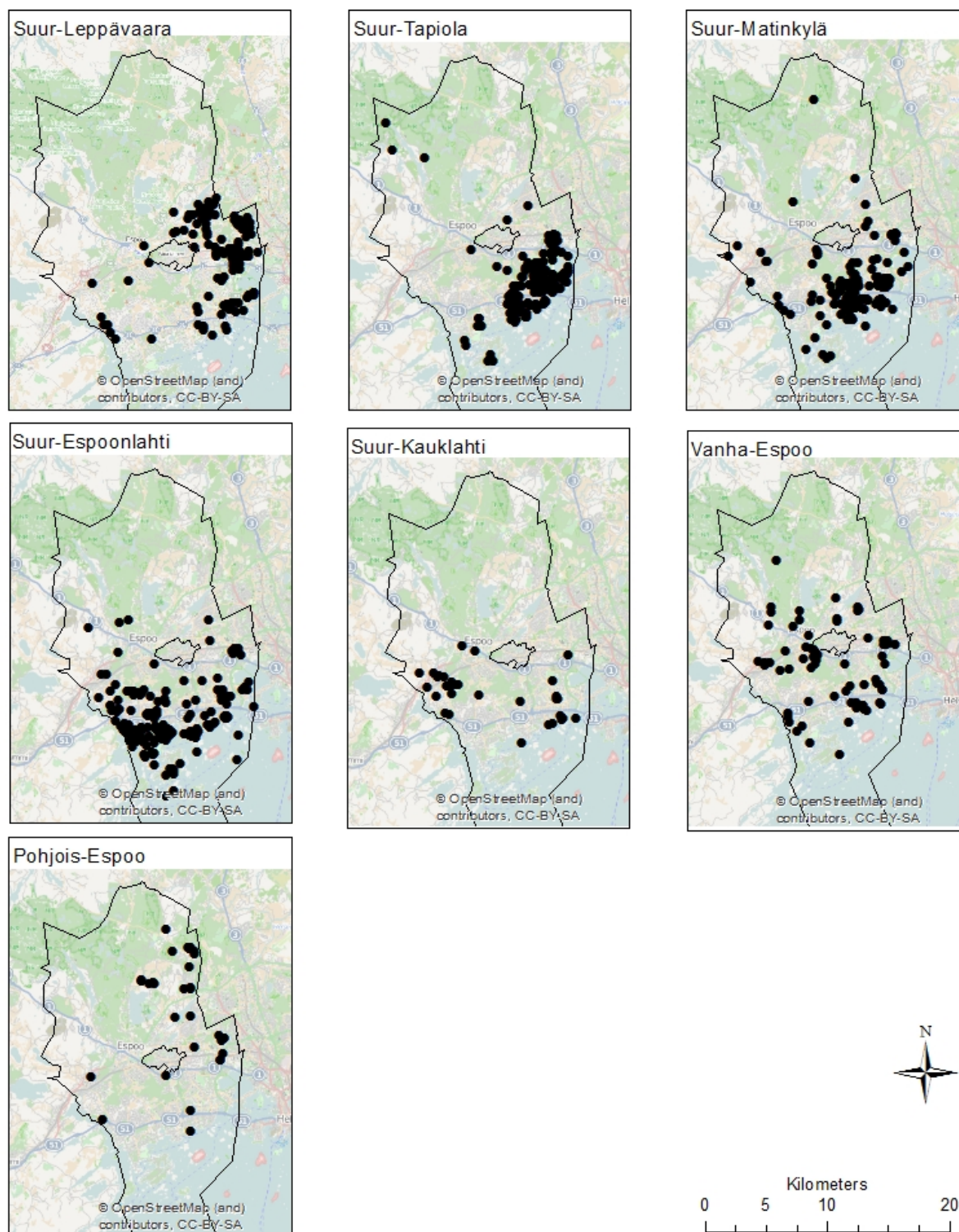
Kuva 32. Toivotun uuden rakentamisen sijainti perhestatuksen perusteella

LIITE 4.

Onnistuneiksi (Kuva 33) ja epäonnistuneiksi (Kuva 34) koettujen asuinalueiden sijainti vastaajan suuralueen mukaan

Onnistuneiksi koetut asuinalueet vastaajan suuralueen mukaan

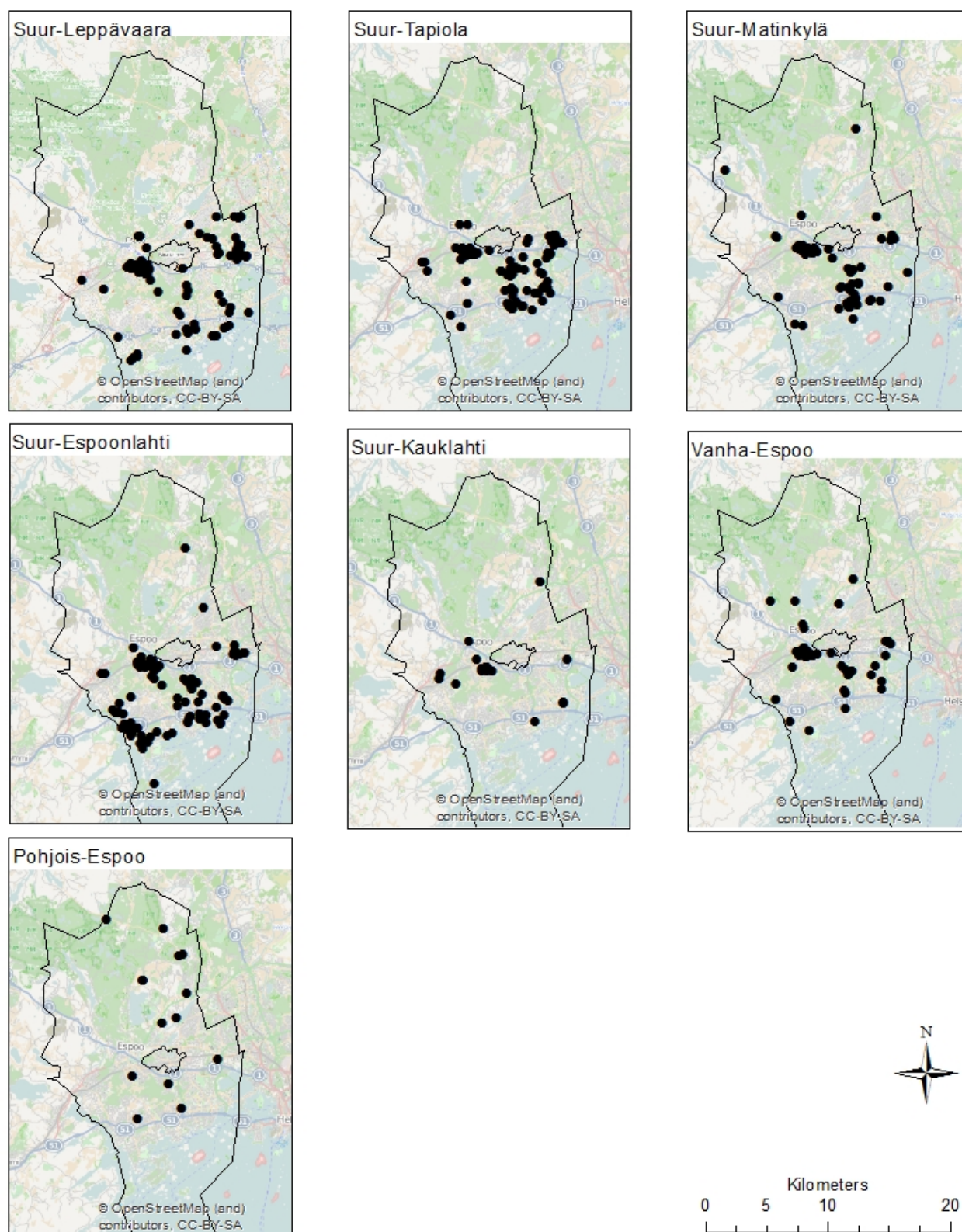
- onnistunut asuinalue

Kuva 33. Onnistuneiksi koettujen asuinalueiden sijainti vastaajan suuralueen mukaan

Epäonnistuneiksi koetut asuinalueet vastaajan suuralueen mukaan

- epäonnistunut asuinalue

Kuva 34. Epäonnistuneiksi koettujen asuinalueiden sijainti vastaajan suuralueen mukaan